

Volksbank super depoziti samo v novembру z do 4,6 % p.a.

**VOLKSBANK**  
SUPER DEPOZITI  
[www.volksbank.si](http://www.volksbank.si)



Predsednik paritetnega odbora za slovensko manjšino Bojan Brezgar gost našega dnevnika

3

Dvignimo se!



Elektronski varčevalni račun z odlično obrestno mero in brez vezave!

**VOLKSBANK**

Več na [www.e-obresti.si](http://www.e-obresti.si)



1,00 € CENA V SLOVENIJI 1,00 €

PETEK, 25. NOVEMBRA 2011

št. 279 (20.294) leto LXVII.

PRIMORSKI DNEVNÍK je začel izhajati v Trstu 13. maja 1945, njegov predhodnik PARTIZANSKI DNEVNÍK pa 26. novembra 1943 v vasi Zákrž nad Cerknico, razmnožen na ciklosti. Od 5. do 17. septembra 1944 se je tiskal v tiskarni "Dobrobit" v Govcu pri Gorenji Trebuši, od 18. septembra 1944 do 1. maja 1945 v tiskarni "Slovenija" pod Vojskim pri Idriji, do 7. maja 1945 pa v osvobojenem Trstu, kjer je izšla zadnja številka. Bil je edini tiskani partizanski DNEVNÍK v nasužnjeni Evropi.

TRST - Ul. Montecchi 6 - Tel. 040 7786300, fax 040 772418

GORICA - Ul. Garibaldi 9 - Tel. 0481 533382, fax 0481 532958

ČEDAD - Ul. Ristori 28 - Tel. 0432 731190

Internet: <http://www.primorski.eu/> e-mail: [redakcija@primorski.eu](mailto:redakcija@primorski.eu)

POŠTNINA PLĀCANĀ V GOTOVINĀ

Spredzane in abonamenta postale 45% Art 2, comma 20/b, legge 662/96 - Trieste

# Ženske obline in druge vrline

ALJOŠA FONDA

Mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami je priložnost za razmislek o pojavi, ki je glede na statistike dokaj stabilen. V Italiji je število ubitih žensk v resnici celo v porastu.

Nasilje nad ženskami je pojav, v katerem se prepletajo psihološki, sociološki in kulturni dejavniki. Po eni strani je odraz nezmožnosti moškega (in v redkih primerih tudi žensk), da se sooči s svojimi čustvi, razume potrebe partnerke in kroti lastno sfero agresivnosti, ki tli v vsakem človeku. Je pa tudi preostanek iz nedavne preteklosti, ko so imele družine patriarhalno ureditev in je bilo samoumevno, da je moški absolutni vladar, ženska pa delavna podložnica. To mišljenje je v nekaterih državah, zlasti v delu muslimanskega sveta, še vedno zelo poudarjeno, kar vpliva tudi na majhen del naših priseljencev. Italija pa (še) ni idilična država, predvsem v primerjavi s severno Evropo. Nasilje za domaćimi stenami nikakor ne pojema, letos pa obeležujemo na vsezdajne šele tridesetletnico odprave zločina iz časti, ki je možu zagotovljalo omiljeno kaznen za umor nezveste žene.

Podoba ženske, ki izhaja iz televizije in oglasov, ne pripomore k premostitvi te zaostale miselnosti. Dober del najstnic danes sanja o tem, da bi postale televizijske zvezdice. Tudi to ne pomaga, da so se v zadnjih letih dokopale do parlamentarnih in celo ministrskih stolčkov imпровизirane političarke, katerih življenjepis pojasnjuje samo to, da so v tej ali oni televizijski oddaji razkazovalo noge ter da so moškemu delodajalcu in strankarskemu šefu stodostotno podložne in do njih »priajzne«. Na televiziji, a tudi na straneh revij in časopisov, najpogosteje pridejo v ospredje ženske, ki so estetsko privlačne, ali pa so vpletene v kak dogodek iz črnej kronike (ali pa odločajo o usodi evra - Angela Merkel je pač skrajni primer ...). Vse ostale, naj bodo še tako sposobne in briljantne, teže pridejo v posev.

Ko mediji, politika, državne ustanove ali drugi osebki nagrajujejo žensko ubogljivost in obline ter zanemarjajo druge vrline, pripomorejo k obrambi patriarhalnega mišljenja in spodbujajo hierarhično delitev med spoloma. Hierarhija deluje tako, da šibkejši uboga in močnejši ukazuje. Tudi s psihičnim ali celo fizičnim nasiljem, če je to potrebno.

STRASBOURG - Kljub pritiskom Francije in Italije na tritranskem vrhu

# Nemčija nasprotuje spremembam vlog ECB

Podpora Merklove in Sarkozyja prizadevanjem Montija

GORICA - Vrhunec z izročitvijo Bratinove nagrade Francu Giraldiju

## Nagrajen za vizijo

V dvorani predstavniki filmskih ustanov iz FJK in senatorka Tamara Blažina - Nagrada se seli še v Divačo in Trst



GORICA - V dvorani travniškega Kinemax je režiser Franco Giraldi sinčič prejel letošnjo Nagrado Darko Bratina - Poklon viziji. Izročila mu jo je Mateja Zorn, projektna vodja Nagrade, ob prisotnosti predsednika Kinoateljeja, Aleša

Doktoriča, in Majde Bratina, hčerke senatorja in navdihovalca Nagrade, medtem ko so v prvih vrstah sedeli predstavniki filmskih ustanov iz dežele FJK. Med uglednimi gosti sinočnjega vrhunca je bila tudi senatorka Tamara Blažina. Nagrada

Darko Bratina se bo jutri selila v Muzej slovenskih igralcev v Divači, v nedeljo pa še v gledališče Miela v Trstu, kjer bodo vrtele Giraldijev »istrsko trilogijo«. Tam bodo režiserja ponovno pocastile vse pomembnejše filmske ustanove iz dežele.

ŽELEZARNA - Vodstvo družbe Lucchini

## Delavcem se obeta dopolnilna blagajna



Dvignimo se!



Elektronski varčevalni račun z odlično obrestno mero in brez vezave!

**VOLKSBANK**

Več na [www.e-obresti.si](http://www.e-obresti.si)



**POHIŠTVO  
MOBIL FURIO  
ARREDAMENTI**

**POHITITE Z UGODNIM NAKUPOM**

**NA NOVE RAZSTAVLJENE KOLEKCIJE**

**OD 20% DO 50% POPUSTA**

TRST - ULICA GIULIA 38

TEL. 040-0640123 / FAX 040-0640126



**SLOVENSKA MANJŠINA** - Opozorilo Slovenske kulturno-gospodarske zveze

# Manjšinske kulturne ustanove so se znašle na robu preživetja

Odbornik De Anna je sklical posvetovalno komisijo FJK za Slovence

TRST - Slovenska kulturno gospodarska zveza izraža veliko zaskrbljenost zaradi vse večjih težav v zvezi z državnim financiranjem slovenskih organizacij in ustanov. Manjka joča sredstva (2,5 milijona evrov, oz. polovica letnega prispevka) in njihova do danes nejasna usoda odpirajo resno vprašanje preživetja za marsikatero našo organizacijo. Na vodstvo SKGZ so se obrnile že številne organizacije, piše v sporočilu za javnost, ki nimajo sredstev za redno dejavnost, plače uslužbencev in obvezne socialne dajatve. Nekatere so že stopele do bank za najem kreditov, kar pomeni dodatno breme ob vse bolj negotovi finančni perspektivi.

SKGZ je mnenja, da bo že v naslednjih dneh potrebljeno odločno ukrepati. Časa za besede in obljuhe ni več. Potrebno je najti primeren pristop, da se celotni organiziraniosti zagotovi izhod in zelo hude finančne zagate, za katero naša narodna skupnost ne nosi nobene odgovornosti.

Krovna organizacija s težavo sprejema dejstvo, da se je »tehnični zaplet« na relaciji državna in deželna administracija vlekel toliko časa in da se ni rešil kljub številnim obljubam pristojnih vladnih organov. Tudi podtajnik na zunanjem ministru Alfredu Mantica je predsednikoma krovnih organizacij, kot smo poročali, pisno zagotovil, da so težave rešene. Skrajno neresno je tudi prenašanje odgovornosti dosedanje italijanske vlade na Deželo Furlanijo-Julijsko krajino in obratno. Če je šlo le za tehnični zaplet, kako da v desetih mesecih ni bil rešen, se sprašujejo pri SKGZ.

Deželni odbornik De Anna je medtem za četrtek, 1. decembra, sklical deželno posvetovalno komisijo. To bo po mnenju SKGZ priložnost, da se preveri, ali obstaja možnost, da Dežela izplača našim organizacijam predjem na manjkača sredstva, kar bi omogočilo prebroditev nastale krize.

Odbornik De Anna je sklical sejo deželne posvetovalne komisije za slovensko manjšino



**TV SLOVENIJA**  
»Žbogar kandidat za veleposlanika EU na Kosovu«



Samuel Žbogar

ARHIV

LJUBLJANA - Slovenski zunanji minister Samuel Žbogar je najresnejši kandidat za veleposlanika EU na Kosovu, je včeraj poročala Televizija Slovenija. Z njegovim imenovanjem bi Slovenija dobila prvi visoki položaj v evropski diplomatski službi (EEAS). Če bo izbran, bo Žbogar položaj na Kosovu prevzel konec januarja, ko bo zdajšnjemu začasnemu vodji, ki je iz Italije, potekel mandat.

Na MZZ Žbogarjeve kandidature - postopek se je še začel - ne komentira, neuradno pa je dobil nekaj ponudb za službo na Zahodnem Balkanu, je še poročala TV Slovenija. Gre za zelo občutljiv položaj, glede katerega bo unija po poročanju TV Slovenija iskala vsaj tisoč soglasje Srbe. Slovenija se že nekaj časa omenja kot država, ki želi položaj vodje delegacije na Kosovu. Kot slovenskega kandidata za vodjo pisarne EU na Kosovu se je sprva omenjalo veleposlanika v Berlinu Mitja Drobniča.

Slovenci v prizadevanjih za imenovanja na najvišje položaje v EEAS doslej niso bili uspešni in jih tako med vodji delegacij še ni. Poleg Slovenije sta brez položaja v skupni zunanji službi le še Malta in Ciper. Slovenski predstavniki so neučinkovito kandidirali za nekatere položaje vodij ali namestnikov vodij delegacij EU po svetu, na primer na Zahodnem Balkanu. Med razlogi za neuspešno kandidaturo Slovenije TV Slovenija omenja, da so se kandidati potegovali zlasti za položaje v sosednjini, nekateri so slabo opravili pogovor v Bruslju, država ni bila dovolj zavzeta za to, predvsem pa po koncu predsedovanja EU v prvi polovici leta 2008 Slovenija uniji ni znala ponuditi ljudi, ki so pridobili bogate izkušnje. (STA)

**JEDRSKA ENERGIJA** - Testi za 143 nuklearke v Evropski uniji  
**Nujni ukrepi niso potrebni nikjer**  
**Slovenija omenjena med najboljšimi**

BRUSELJ - Evropska komisija je včeraj v Bruslju objavila vmesno poročilo o izvajanju stresnih testov za evropske jedrske elektrarne, tudi slovensko. Poročilo pričakovanega kaže, da v nobeni od 14 članic EU, ki imajo nuklearke, ni treba uvesti takojšnjih ukrepov za ustavitev dejavnosti, a da so podrocja, kjer je mogoče izboljšati varnostne ukrepe. Eno od takih področij je čezmejna usklajenost pripravljenosti na izredne dogodke. V primeru jedrske nesreče namreč meje ne obstajajo, zato je pomembno, da države med seboj bolje uskladijo varnostne ukrepe, so pojasnili v Bruslju.

Komisija sicer v poročilu ugotavlja, da testi potekajo dobro. Vse države so v roku predložile vmesna nacionalna poročila, ki se precej razlikujejo po obliki, vsebinu in stopnji podrobnosti. Med dobrimi primeri so včeraj v Bruslju izpostavili Finsko, med slabimi pa Češko. Poleg Finske sta med dobrimi primeri tudi Slovenija in Švica, je pojasnil direktor Uprave RS za jedrsko varnost Andrej Stritar. »Nuklearna elektrarna Krško je na vsak način varna in kot kaže v primerjavi z drugimi po Evropi se nimačamo česa batiti,« je poudaril. Po njegovih besedah so bili preverjani trije sklopi: vplivi zunanjih dogodkov, predvsem potresa in poplav ali drugih naravnih dogodkov, zmožnost elektrarne zagotavljati električno napajanje in odvod topote v vseh možnih razmerah ter pripravljenost nuklearke za obvladovanje res težkih nesreč, potem ko enkrat že gre vse narobe.

Uprava za jedrsko varnost je sicer od Neka že dobila končno poročilo, ki ni bistveno drugačno od vmesnega. Po Stritarjevih pojasnilih so le dopolnili, kar ni bilo narejeno, ter po-

ročilo podkrepili z dodatnimi analizami in mnenji neodvisnih strokovnjakov. Uprava zdaj to poročilo pregleduje in zaenkrat, tako Stritar, nima večjih pripomb.

Dokončna nacionalna poročila morajo države Bruslju posredovati do konca leta. O vmesnem poročilu bodo 9. decembra razpravljali voditelji članic unije, nato pa se bo januarja prihodnje leto začel skupni pregled strokovnjakov članic unije in komisije. Končno poročilo bo objavljeno junija prihodnje leta.

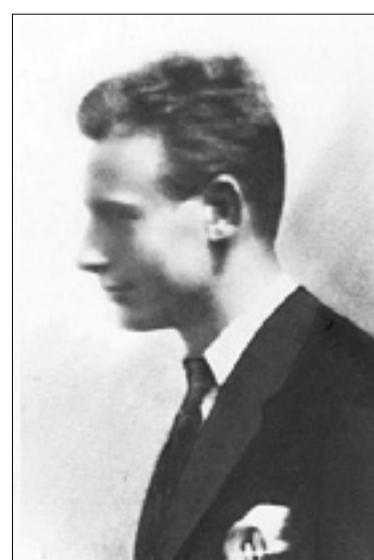
Za stresne teste 143 evropskih jedrskih elektrarn se je EU odločila po jedrski nesreči v japonski Fukušimi. Namen testov je izboljšati jedrsko varnost in preprečiti, da bi se kaj podobnega kdaj zgodilo v Evropi. Testiranje poteka v treh fazah: najprej ocena nuklearnih operaterjev, nato poročila nacionalnih regulatorjev in na koncu skupni pregled strokovnjakov članic unije. Testira se varnost nuklearke pred naravnimi nesrečami, kot so poplave in potresi, ter pred nesrečami, ki jih povzroča človeški dejavnik, na primer strmoglavljanje letala. Najbolj sporno vprašanje v poganjajih o izvedbi stresnih testov je bilo preverjanje varnosti nuklearke pred terorističnimi napadi. Ker to ni v delovni pristojnosti nacionalnih regulatorjev, ni del testov, je pa bila vzpostavljena posebna skupina, ki se ukvarja s tem.

V testiranju sodeluje vseh 14 članic unije z nuklearkami - Belgija, Bolgarija, Češka, Finska, Francija, Nemčija, Madžarska, Nizozemska, Romunija, Slovaška, Slovenija, Španija, Švedska in Velika Britanija - ter Litva, ki razgrajuje svojo zadnjo proizvodno enoto jedrske energije. (STA)

**ČEZSOČA, BOVEC** - Jutri 4. Skalarjev dan  
**Dogajanje posvečeno drugemu tržaškemu procesu in Ivanu Ivančiču**

BOVEC - V Čezsoči in v Bovcu bo v soboto potekal 4. Skalarjev dan, ki ga pripravljava Društvo za negovanje rodoljubnih tradicij TIGR Primorske in Združenje borcev za vrednote NOB Bovec, Kobarid in Tolmin. Letošnji program, zadnji Skalarjev dan se je odvijal pred tremi leti, je posvečen spominu na tri dogodkov, ki so se zgodili pred sedmimi desetletji, in sicer spominu na drugi tržaški proces in ustrelitev Ivana Ivančiča, na prvi oboroženi spopad na Mali Gor ter na ustanovitev OF.

Sobotni program se bo pričel v Čezsoči ob spomeniku padlim, kjer bodo ob 14. uri najprej odkrili doprsni kip Ivana Ivančiča. Gre za delo umetnika Milovana Valiča. Ivančič je bil tigrovec, sicer pa tekstilni delavec, obsojen na smrt na 2. tržaškem procesu. 15. decembra 1941 je bil ustreljen na Opčinah. V tigrovski skupini je sodeloval s Ferdom Kravanko, Mirkom Zornikom in Francem Kavsom.



Ivan Ivančič  
ARHIV

»Dnevi Petra Skalarja so vsakokrat posvečeni narodnoosvobodilnemu gibanju. Letošnja tema se osredotoča na

2. tržaški proces in na ustrelitev Ivana Ivančiča,« pojasnjuje Marjan Bevk, predsednik društva TIGR Primorske.

Nadaljevanje sobotnega programa bo potekalo v bovškem kulturnem domu. V malo dvorani bo ob 16. uri najprej pogovor z novinarom, bivšo poslankom v evropskem parlamentu in članico Zavezništva liberalcev in demokratov za Evropo Mojco Drčar Murko in zgodovinarjem, ambasadorem znanosti in akademikom Jožetom Pirjevcem na temo Rapalska pogodba, Osimske sporazume, združena Evropa in kaj lahko zgodovina doda k aktualnim odnosom v tem delu Evrope. Ob 19. uri pa bo v veliki dvorani Ite Rine večer zaokrožil kulturni program s Primorskim akademskim pevskim zborom Vinko Vodopivec in recitatorji Kluba Mladih Tigrovcev. Pozdravna nagovora bosta imela Marjan Bevk in Rok Uršič, predsednik ZB za vrednote NOB Bovec, Kobarid, Tolmin. (km)

**DANES V GORICI**

## Občni zbor SSO

GORICA - V kulturnem centru Lojze Bratuž (Gorica, Drevored XX. septembra 85) bo danes ob 16. uri redni občni zbor Sveta slovenskih organizacij, na katerem se bo krovna manjšinska organizacija tudi spomnila svoje 35-letnice. Uvodno poročilo na občnem zboru, ki bo potekal pod gesлом Iz zdravih korenin v nove čase, 35 let dela za skupno dobrobit, bo imel predsednik Drago Štoka, ki bo, kot kaže, znova izvoljen na to mesto.

Občni zbor bo uveljal pesem zbara Bodeča neža, umestiti predsedstva kongresa in poročila predsednika bodo sledili pozdravi gostov, na koncu pa bo razprava, ki se bo končala z volitvami novih vodilnih teles Sveta slovenskih organizacij.

**Zaradi darilc osumljeni tudi spodbujanja prostitucije**

PORDENON - Petdesetletnik iz Clauta, ki so ga karabinjerji aretrali zaradi utemeljenega suma spolnih zlorab nad kakimi dvajsetimi mladoletniki, včeraj ni odgovarjal na vprašanja sodnice za predhodne preiskave iz Pordenona. Sodnica Piera Binotto je na zahtevo tožilca potrdila priporni nalog. Izvedelo pa se je, da avtovozvnik dolžijo tudi siljenja mladoletnikov v prostitucijo. Moški je svojim mladim žrtvam namreč redno poklanjal darila v zameno za spolne usluge, trdijo preiskovalci. Za slednje kaznivo dejanje je pristojno državno tožilstvo tržaškega sodišča za mladoletne. Odvetnik Luca Donadon je povedal, da se njegova stranka trenutno ne zaveda razsežnosti in teže obtožb na njegov račun.

**Tokrat skušali vlotiti v pošto v Šmarjah pri Kopru**

ŠMARJE - Vlomilca sta včeraj nekaj pred 3. uro zjutraj skušala vlotiti v pošto v Šmarjah pri Kopru. Pri tem sta sprožila alarm in tako priklicala varnostnika iz Koncerna Sintal, ki je enega od osumljencev prijet. Drugi osumljenc pa je s prisorišča vlotoma pobegnil z avtomobilom. Toda njegov beg ni trajal dolgo, saj je varnostnik policiji sporočil številke registrskih tablic. Kmalu so ga izsledili in aretrirali, so sporočili s Policijske uprave Koper.

**Pri Murski Soboti zasegli skoraj dva milijona cigaret**

MURSKA SOBOTA - Murskosobški cariniki so na počivališču Dolinsko pretekli teden v kombiju z madžarsko registracijo našli skoraj dva milijona neprijavljenih cigaret. Blaglo v vozilo so zasegli, proti vozniku in sovozniku, ki sicer prihajata iz Ukrajine, pa so uvelji postopek o prekršku. Zaradi velike vrednosti tihotapljenega blaga ju je nato prevzela policija. Tržna vrednost zaseženega blaga je ocenjena na 260.000 evrov. Sodeč po dokumentih, ki sta jih predložila voznik in sovoznik, naj bi prevzala nekaj kartonov medicinskih izdelkov. Pri pregledu vozila pa so cariniki namesto tega odkrili 167 kartonov, ovitih v črno folijo, v njih pa 1.901.400 cigaret. Če bi blago prišlo do končnih uporabnikov mimo carine, bi bil proračun prikrajšan za 204.630 evrov, so še zapisali na Generalnem carinskem uradu.



**MANJŠINA** - Predsednik paritetnega odbora Bojan Brezigar gost Primorskega dnevnika

# »Preveč pozornosti proslavam in premalo vrtcem in računalnikom«

»Narodna skupnost bi potrebovala forum, ki bi sprejemal za vse obvezajoče sklepe in odločitve«

TRST - »Slovenska manjšina namesto preveč pozornosti proslavam in torej preteklosti, premalo pa prihodnosti,« je prepričan Bojan Brezigar, predsednik paritetnega odbora za slovensko manjšino. Med včerajšnjim srečanjem z novinarskim kolektivom Primorskega dnevnika je dejal, da je paritetni odbor (sedaj se intenzivno ukvarja z izvajanjem vidne dvojezičnosti) v glavnem izčrpal svojo temeljno vlogo. Na spodbudo novinarjev je Brezigar tudi predstavil svoja zelo kritična gledanja na situacijo v slovenski manjšini.

## Kam je treba: v Rim ali pa v Ljubljano?

Tudi po izvolitvi vlade Maria Montija ostaja politična situacija v Italiji zelo negotovna, saj gremo v korenito premešanje političnih kart. To se dogaja tudi na koži slovenske manjšine, kot priča velika zmeda, ki je nastala z državnim financiranjem kulturnih ustanov. Za reševanje političnih problemov se hodi v Ljubljano, v Rimu, kjer je treba dejansko reševati vsakdanje administrativne probleme, pa je manjšina premalo prisotna.

Paritetni odbor se je v zadnjem času ukvarjal predvsem z dvojezičnostjo (v glavnem gre za cestne table) v občinah Trst ter Dreka in Špeter v Benečiji. V Dreki se vprašanje rešuje (na vidiku je odlok predsednika Dežeze), v tržaški občini obstaja zagotovo nove uprave po novih dvojezičnih tablah in smerokazih tudi znatnej vasi na vzhodnem in zahodnem Krasu ter v Ljubljani, v Špetru pa trenutno ni politične volje za dodatno dvojezičnost. Paritetni odbor bo moral za naprej razmisliti o razširjeni dvojezičnosti v Gorici (Brezigar je izrecno omenil svetogorsko četrto) ter na območju občine Trst. V Benečiji bodo storjeni veliki koraki, če se bodo uresničile napovedi o

Včeraj je bil gost uredništva Primorskega dnevnika Bojan Brezigar, predsednik paritetnega odbora za slovensko manjšino  
KROMA



novih dvojezičnih oziroma trijezičnih šolah v Tipani, Bardu in Kanalski dolini.

## Nihče ne nadzoruje izvajanja zaščite

Velika pomanjkljivost zaščitnega zakona je, da nihče ne nadzoruje njegovega izvajanja. Paritetni odbor nima te pristojnosti, pomanjkanje nadzora pa je sicer stalnica za italijanski zakonski sistem. Če bo zaščitni zakon kdaj sploh doživel nadgradnjo, pravi Brezigar, bi bilo treba začeti pri šolstvu in pri večjih pristojnostih Dežeze FJK.

V bodoče bo treba tudi razmisliti o drugačnih pristojnostih paritetnega odbora. Njegovi člani so imenovani od raznih ustanov in institucij, katerim pa med mandatom potem direktno ne odgovarjajo.

## »Ohlapan dokument za manjšinsko omizje«

Brezigar nima najboljših izkušenj sodelovanja s predstavniki slovenske manjšine. Navedel je primer, ko se je nekaj dogovoril s predsednikoma SSO in SKGZ, v paritetnem odboru pa predstavniki krovnih organizacij potem niso zagovarjali stališč Rudija Pavšiča in Draga Štuke, eden od njih pa je celo glasoval proti. Predsedniku paritetnega odbora se je zdel vsebinsko zelo ohlapen dokument krovnih organizacij za t.i. manjšinsko omizje na tržaški Prefekturi, saj je obravnaval le vprašanja finančnih prispevkov in glasbenega konzervatorija. O tej ustanovi nimamo v manjšini po Brezigarjevem mnenju jasnih pojmov, »saj na koncu izpadne, da s konservatorijem

hočemo za nekatere profesorje Glasbenice in centra Emil Komel državne službe in nič več.« Brezigar je prepričan, da si je vladno omizje z manjšino v Rimu najbolj želel danes že bivši podstajnik na predsedstvu vlade Gianni Letta, podstajnik na zunanjem ministrstvu Alfredo Mantica je temu nasprotoval, omizja, ki ga za sedaj ne bo, pa ni hotela niti Dežela. V manjšini Brezigar zelo progresa forum ali organ, ki bi sprejemal za vso narodno skupnost obvezajoče sklepe in ukrepe.

## »Lepa kulturna prireditev, a v prazni dvorani«

Brezigar je zelo kritičen do manjšinske politike na sploh, ki je po njegovem nazrtu v preteklost in ne v pri-

hodnost. Pogostoma se zadovoljujemo z lepimi kulturnimi prireditvami in se ne oziramo na prazno dvorano, tiskamo številne knjige, se pa nam ne zdi potrebno preveriti, koliko ljudi bo te knjige na koncu sploh prebralo. Slovenska manjšina finančno vzeto ni ravno revna manjšina, ne zna pa smoteno uporabiti denarja. Gost v uredništvu je navedel primer novih otroških jasli v Trstu, za katerih ni denarja, ter premajhno pozornost za izobraževanje mladih npr. tudi na področju računalništva. Druge narodne manjšine v Italiji in v Evropi imajo manj denarja kot mi, a ga bolj smotreno in inovativno uporabljajo. Omenil je pravno službo v manjšini, o kateri se dosti govori, službe pa ni videti na obzorju. Premalo pozornosti posvečamo na splošno slovenskemu jeziku.

## »Preveč preteklosti, premalo prihodnosti«

Brezigar ima vtis, da preveč denarja in energij investiramo v preteklost. Pri tem je omenil proslavo 70-letnice Osvobodilne fronte, ki bo v nedeljo 4. decembra v Kulturnem domu v Trstu. Prireditev (vabilo je pravkar dobil) bo več mesecev po aprilske »uradni« obletnici OF in prav na dan parlamentarnih volitev v Sloveniji. V bistvu ponesrečen datum za zamudno praznovanje, je prepričan Brezigar.

Povedal je, da s predsedovanjem paritetnega odbora dejansko zaključuje svojo pot na področju javnih zadolžitev ter da ne stremi po kakršnih koli političnih ali drugih funkcijah v Italiji in Sloveniji.

S.T.

**familia** praznuje in veliko ponudb!

Tudi letos vam nakupi v Famili podarijo košaro polno dobrat!

Do 5. decembra 2011

Goveje meso s kostjo, odrasla govedina cena za kg • 5,99

Ekstra deviško oljčno olje LA COLOMBARA steklenica, 1 l • 3,98

Zelenjavna juha Minestrone Tradizione FINDUS zamrznjena, 1 kg • 2,35

Ravioli Gioiaverde GIOVANNI RANA več vrst, 250 g (7,96 € / kg) • 1,99

DO 31. DECEMBRA 2011

www.familia.it

PONUDBA VELJA ZA ARTIKLE, OZNAČENE V PRODAJNIH MESTIH.

**MILJE (TS)** - ulica Farnei 40/b, Rabojez  
**TRST (TS)** - ulica Valmaura 4  
**GORICA (GO)** - ulica Terza Armata

**familia**  
 Pri nas si v družinskem krogu.





**STRASBOURG** - Tristransko srečanje Nemčije, Francije in Italije

# Nemčija še ne pristaja na spremembe mandata ECB

*V spremembu pogodbe EU le tesnejše sodelovanje - Pozitivna ocena prizadevanj Italije*

STRASBOURG - Nemčija in Francija bosta v prihodnjih dneh predstavili predlog sprememb temeljne pogodbe EU, ki pa ne bo vključevala spremembe mandata Evropske centralne banke v smeri reševanja članic območja evra v dolžniških težavah. To je ena glavnih odločitev, ki so jo napovedali včeraj voditelji evropskih držav po tristranskem srečanju med italijanskim premierjem Mariom Montijem, francoskim predsednikom Nicolasom Sarkozijem in nemško kanclerkom Angelom Merkel.

Evropska partnerja sta izrazila polno podporo novi italijanski vladi, reforme, ki jih pripravlja, pa označila kot »impresivne«. Klub temu pa prisotnost Montija ob Sarkoziju ni bila dovolj, da bi se spriči nemškega nasprotovanja tehnika prevesila na stran ranljivih članic evrskega območja, ki zahteva, da naj Evropska centralna banka (ECB) prevzame vlogo posojilodajalca državam in neomejeno odkupuje državne obveznice članic območja evra v dolžniških težavah. V pogovorih je očitno prevladalo neomajno stališče Nemčije. V Berlinu nočejo, da bi se ECB oddalila od osnovnega manda boja proti inflaciji in z neomejenim odkupovanjem državnih obveznic monetizirala dolg ranljivih članic območja evra. Nemčija se boji inflacijskih učinkov takega početja, prepričana pa je tudi, da bi to dalo potuho pred skrbjo za javnofinanco disciplino.

V luči očitnih razlik v pogledih med Parizom in Berlinom je Sarkozy priporabil, da skuša razumeti skrajne mene, do katerih je Nemčija pripravljena iti v reševanju dolžniških težav, pri čemer pa bi morali v Berlinu razumeti tudi francoska stališča.

Toda predlogi sprememb pogodbe, ki jih bosta Nemčija in Francija pripravili do decembarskega vrha EU, se bodo dotikali zgolj okrepitev gospodarskega upravljanja v območju evra v smeri večje integracije javnofinancnih in gospodarskih politik ter strožjega proračunskega nadzora. Kot je dejala Merklov, bodo spremembe dale jasno vedeti, da mora območje evra narediti korak k fiskalni uniji in tako izraziti naše prepričanje, da morajo biti javnofinancne in gospodarske politike tesneje usklajene, če si države delijo skupno valuto. »V tem okviru bi emisija evrobondov lahko dala pozitiven prispevek,« je k temu pristavil Monti.

Več ekonomskih strokovnjakov je sicer povedalo, da sta se Francija in Italija že znašli v zelo težavnom položaju. S hrbitom ob steni se tako zavzemata za bolj ambiciozne ukrepe za reševanje težav območ-



Obnovljena evropska vodilna trojka: Merkel, Sarkozy, Monti

gotavljanje in ohranitev vzdržnosti evra. Monti, Merklov in Sarkozy so poudarili, da si želijo močan in stabilen evro, ki bo cenjen v mednarodni skupnosti. Zato bodo storili vse, da ga ubranijo, so zatrdirili.

Monti je v tej luči zagotovil, da bo Italija izpeljala zastavljeni program javnofinancne konsolidacije in strukturnih reform, katerega cilj je zagnati gospodarsko rast in do leta 2013 zagotoviti izravn na proračun.

Monti je Merklov in Sarkoziju včeraj predstavil reformni in varčevalni program in zagotovil, da bo Italija »naredila svojo domačo nalogo«. Ta je zaradi visoke, pa čeprav stabilne, ravni javnega dolga takole bolj zahtevna. V zadnjih dneh je Monti s svojimi izjavami namigoval, da Italija zaradi trenutnih razmer ni več čisto pričana v svoje fiskalne zaveze, včeraj pa je skušal razbliniti vse dvome.

Nemško-francoski dvoyer, ki v zadnjih letih velikokrat ni bil na isti valovni dolžini z nekdanjim premierjem Silvijom Berlusconijem, je italijanskemu kolegu zagotovil vso podporo, napovedala pa sta tudi, da bosta kmalu obiskala Rim.

**TERMINI IMERESE** - Fiat opušča obrat in odpušča zaposlene

## Jeza in obup med delavci

*Za starejše med njimi Marchionne noče izplačati kritja za socialne blažilce*

PALERMO - Za 2 tisoč delavcev Fiatovega obrata v Terminu Imerese in kakih 500 iz dobaviteljskih podjetij je bil včeraj zadnji dan dela. Z današnjim dnem bodo do 31. decembra v dopolnilni blagajni, potem pa na cesti. Obrat naj bi sicer prevzelo novo podjetje Dr Motor, ki naj bi zaposlilo 1300 delovnih moči, nerešeno pa ostaja vprašanje 650 starejših, ki bi morali v predčasno upokojitev oz. mobilnost. Vodstvo Fata naj bi, takoj kot že v Pomiglianu, plačalo za socialne blažilce, česar pa menda za delavce obrata v Terminu Imerese Marchionne ne namerava narediti, češ da je breme preveliko.

Ko so včeraj še zadnji vstopali v tovarno, so bili delavci močno potri in jezni. Solidarnost in podpora so jim prišli izreč državni voditelji sindikatov kovinarjev s tajnikom Fioma Mauriziom Landinijem na čelu. Na skupščini zbrani delavci so napovedali blokado obrata, da bi preprečili izhod zadnjih 500 avtomobilov lancia Y, ki so jih izdelali.

Dogajanje je komentirala tudi ministrica za delo Elsa Fornero, ki je ocenila za nedopustno, da veliki obrati, ki so sinonim za industrijsko tradicijo Italije, kar tako zapusčajo državo.

V Turinu pa je v torek napovedano prvo soočenje s sindikati po enostranskem Fiatovem preklicu vseh kolektivnih pogodb za 80 tisoč delavcev grupe. Udeležili se ga bodo vsi sindikati, čeprav je Fiom odločen tudi po sodni poti kljubovati protisindikalnim odločitvam, drugi sindikati pa so pripravljeni na dogovaranje.



Protest delavcev pred obratom v Terminu Imerese

**DELO** - V glavnem je že sprejeta  
**Ministrica Fornero:**  
**Pokojninsko reformo**  
**moramo pospešiti**

RIM - Pokojninska reforma je v glavnem že bila sprejeta, zdaj gre za to, da nekoliko pospešimo njen izvajanje. Tako je povedala nova ministrica za delo Elsa Fornero, ko je včeraj na stopila na letni skupščini vsedržavne konfederacije obrtnikov (CNA). Ministrica je tako napovedala pospešeno raztegnitev sistema izračunavanja pokojnin na osnovi plačanih prispevkov (in ne na osnovi plač zadnjih delovnih let), pospešitev dviganja upokojitvene starosti za ženske, ki so zaposlene v zasebnem sektorju, ter pospešeno dviganje zneska starosti in delovne dobe na 100.

Sicer pa je ministrica v svojem govoru poudarila tudi potrebo po odgovornejšem upravljanju z javnimi sredstvi in po pravičnejši porazdelitvi bremen gospodarske in finančne krize. Fornerova se je ne nazadnje zavzela za liberalizacijo raznih poklicev in služb, vendar ob skribi za varnost na delovnih mestih, ki je v Italiji še vedno zelo pomankljiva.



Elsa Fornero

ANSA

**PARLAMENT** - Manj privilegijev za »kasto«  
**V poslanski zbornici zaradi**  
**varčevanja slabša hrana**

RIM - Tudi poslanci ne bodo ubehali posledicam strogih varčevalnih ukrepov vlade premierja Maria Montija, ki naj bi Italijo rešili pred finančnim zlomom. Med drugim se bodo morali odpovedati svoji restavraciji, v kateri so si lahko doslej po zelo ugodnih cenah privoščili najrazličnejše gurmanske dobre.

Elegantni »Ristorante« v palači Montecitorio, sedežu poslanske zbornice v Rimu - v njem so lahko poslanci in njihovi sodelavci na primer naročili testenine s sardelami za 1,60 evra ali goveji carpaccio za 2,76 evra - bo nareč sedaj zamenjal enostavna sa-mopostrežna restavracija.

Jedilni list dosedanje restavracije je, potem ko je bil avgusta objavljen na spletu, povzročil ogorčenje med Italijani. Na Facebooku je nastala skupina, ki je odločno protestirala proti »kasti nedotakljivih«, na spletu pa so se začeli množiti seznam različnih poslanskih in senatorskih ugodnosti. Zastonj so si lahko med drugim privoščili obisk pri

frizerju, potovanja z letalom, službene automobile, vstopnice za kino in gledališče ter celo ure pri psihoterapevtih.

A to se bo očitno spremeno, saj jim bodo v okviru varčevalnih ukrepov odvzeti številni privilegiji. Brezplačno bodo lahko poslej leteli le še med Rimom in svojim krajem prebivališča, za vsa ostala potovanja bodo morali plačati. Samo s tem naj bi poslanska zbornica privarčevala dva milijona evrov letno. Število službenih vozil bo občutno zmanjšano.

Kot je nedavno napovedal predsednik poslanske zbornice Gianfranco Fini, bo spodnji dom italijanskega parlamenta v naslednjih treh letih skupno privarčeval 110 milijonov evrov, podobni ukrepi pa čakajo tudi zgornji dom parlamenta, senat.

Montijeva vlada namerava zmanjšati tudi število članov parlamenta - senatorjev naj bi bilo po načrtih vlade le še 250 in ne več 315, članov poslanske zbornice pa namesto sedanjih 630 le še 250.

**POKOPI** - Ponudba za petičneže  
**Alarm proti kraji krst**  
**in nagrobniki z ekrami**  
**za digitalne in videoposnetke**

RIM - Podjetje za izdelovanje pogrebne opreme Art Funeral iz Caravaggia pri Bergamu je te dni predstavilo alarmni sistem za krste in žare, namenjen opozarjanju policije na poskuse izkopavanja posmrtnih ostankov iz grobov. Inovacija je odgovor na nekaj primerov ukradenih trupel, s katerimi se je v zadnjim času soočila Italija.

»Opravka imamo s poboji pred krajami trupel,« je umestnost predstavljenje inovacije, ki na podlagi zaznavanja vibracij beleži poskuse kraje krst in žar, opravil vodja Art Funeral Paolo Imperi. Inovativen sistem je podjetje simbolično poimenovalo Mike (okrajšava za besedno zvezo »prema za nadzor prekrškov in iskanje rešitev« v angleščini), ki pa obenem spominja tudi na primer pred letom dni umrlega televizijskega voditelja Mikea Bongiorina, katerega truplo so januarja ukradli iz groba.

Za preprečevanje podobnih primerov v prihodnje naj bi poskrbel sistem Mike, s pomočjo katerega bodo klicni centri v krematorijih in pogrebnih zavodih lahko nadzorovali dogajanje pod površjem grobov. Po oceni Imerija bo enoletna naročnina na storitev predvidoma stala od 1000 do 3000 evrov.

V ponudbi podjetja Art Funeral, ki očitno želi ostajati v stiku s časom, pa so sicer tudi nagrobniki, opremljeni z ekrami za digitalne fotografije ali videoposnetke. Slednji naj bi bili trenutno posebno priljubljeni med premožnejšimi strankami, ki imajo družinske grobnice, a Imeri meni, da imajo tovrstni nagrobniki velik potencial tudi za druge uporabnike, saj stranke pri odločitvi zanje privarčujejo na marmorju, graverskih delih in svečah. (STA)

**Finmeccanica: upravni svet se bo sestal 1. decembra**

RIM - Upravni svet Finmeccanice je sklical 1. decembra. Na dnevнем redu je tudi revizija pooblastil upraviteljem. Če se predsednik Pier Francesco Guarugnini ne bo prej odločil za odstop, s katerim bi se spriči podkupinske afere (sam je osumljen davčne goljufije in ustvarjanja črnih skladov za plačevanje odkupnin strankam) odzval na povabilo premierja Maria Montija za »hitro in odgovorno« rešitev, bi v četrtek utegnilo priti do odstopa 4 upraviteljev (na 12), ki jih imenuje zakladno ministrstvo, s čimer bi izsili sklic skupščine delničarjev za izvajitev novega upravnega sveta. Guarugnini pa še včeraj ni kazal namena odstopiti in ne daje izjav, razen te, da naj bi ga ničče z vlade ne pozval k odstopu.

**Senatorji ne bodo več uživali dosmrtnih rent**

RIM - Tudi senatorji se pripravljajo na pokojinsko reformo. Od prihodnje zakonodajne dobe dalje ne bodo več uživali dosedanjih dosmrtnih rent. Tako je včeraj soglasno sklenilo predsedstvo višjega doma italijanskega parlamenta v skladu s stališči, sprejetimi na plenarnem zasedanju. V kratkem bo podoben ukrep sprejela tudi poslanske zbornice, nakar bo sta obe veji parlamenta skupno določili pokojinski sistem, ki bo veljal za bodoče italijanske parlamentarce. Senator Demokratske stranke Benedetto Adragna je izrazil prepričanje, da bodo za člane parlamenta veljala podobna pravila kot za ostale državljanje. Tudi oni naj bi se upokojili pri 67 letih starosti, njihove pokojnine pa naj bi se izračunavale na osnovi plačanih prispevkov.

**Berlusconijeva zgoščenka gre slabo v prodajo**

RIM - Bivšemu italijanskemu premibru Silviju Berlusconi tudi na glasbenem področju ne kaže najbolje. Berlusconi je premierski stolček zapustil kot izredno neprijabljiven politik, podoben »uspehu« pa sedaj beleži tudi njegova zadnja zgoščenka ljubezenskih pesmi. Album z naslovom Prava ljubezen je izšel pred tednom dni, prinaša pa 18 ljubezenskih pesmi, ki jih je Berlusconi napisal in zapel s svojim prijateljem, neapeljskim pvecem in kitaristom Marianom Apicello.

»Imam en primerek v skladnišču, vendar ne vem, ali naj ga dam na police. Nihče razen novinarjev ni pokazal zanimanja zanj,« je dejal eden od trgovcev v Rimu. Tudi v drugi prodajalni z glasbo, ki se nahaja na eni najživahnjejših rimskej ulici Via del Corso, so povedali, da imajo en primerek CD-ja, vendar ga prodajalec na policah ni mogel najti.



**ŽELEZARNA** - Pooblaščeni upravitelj družbe Lucchini Calcagni se je v Trstu srečal s sindikati

# Proizvodnja znižana za 20% Dopolnilna blagajna za vogalom

*Calcagni: Povpraševanje se je zmanjšalo, iščemo novega delničarja - Poziv javnim upravam*

Vodstvo škedenjske železarne je zmanjšalo proizvodnjo litega železa za 20 odstotkov. To ni vsekakor odvisno od finančnega stanja v grupaciji, pravijo pri družbi Lucchini, ampak od manjšega povpraševanja na svetovni ravni, zaradi katerega so v Evropi že ustavili 14 plavzev. Proizvodnja bo zmanjšana vsaj do konca januarja. Če se ne bo povpraševanje kmalu ponovno povečalo in bo treba proizvodnjo še zmanjšati, pa se bodo za nekatere delavce odprla vrata dopolnilne blagajne.

To je povedal pooblaščeni upravitelj družbe Lucchini Marcello Calcagni, ki se je na sedežu tržaške Confindustria včeraj dopoldne sestal s stavovskimi organizacijami Cgil, Cisl in Uil ter drugimi panožnimi sindikati. Calcagni je v zvezi s škedenjsko železarno poudaril, da je rešitev v preusmeritvi industrijske dejavnosti obrata. Lito železo naj bi še proizvajali, toda na okolju prijazen način. Razvile bi se logistične dejavnosti, v tem okviru pa bodo delovali tudi družba Elettra, podjetje Sertubi in druge povezane dejavnosti. To je bogastvo, ki pripada temu ozemlju, je poudaril Calcagni, po mnenju katerega morajo zato Rim, Dežela FJK in lokalne uprave posvečati veliko pozornost tej problematiki. Glede splošnega stanja v grupaciji pa je Calcagni napovedal, da išče družba Lucchini novega delničarja oziroma novega strateškega partnerja, ki bo pomagal skupini poiskati globalno rešitev za izhod iz težkega položaja. Partnerji nameravajo dobiti do najkasneje junija leta 2012. Iskali bodo morebiti tudi ločene rešitve, glede pač na značilnosti posameznih obratov. Škedenjska železarna in obrat v Piombinu sta npr. popolnoma različna.

Sindikati so v pričakovanju na načrt, ki naj bi ga družba Lucchini predstavila v začetku decembra, sklicali skupščino, ki v ponedeljek v škedenjski železarni. Deželna vlada, je povedal Umberto Salvaneschi v imenu panožnega sindikata Fim-Cisl, pa mora čim prej sklicati deželnou omizje o škedenjski železarni. Sicer sindikati že več mesecov zahtevajo od deželnega predsednika Renza Tonda, da skliče omizje, vendar se Tondo na vabilo še ni odzval.

A.G.



Družba Lucchini bo proizvodnjo litega železa v škedenjski železarni znižala za 20 odstotkov

KROMA

**DEŽELA** - Deželni odbornik Riccardi

## Na obalni cesti verige niso obvezne

Za vožnjo na obalni cesti, ki je sestavni del državne ceste št. 14, ni več obvezno imeti verig v prtljažniku ali uporabljati zimskih pnevmatik. Kot vselej v zadnjih letih pa bo zimska oprema še naprej obvezna na gorskih cestah dežele Furlanije-Julijanske krajine in na avtocestah v deželi FJK.

To je izid srečanja, na katerem so se včeraj na pobudo deželnega odbornika za prevoze Riccarda Riccardija sestali predstavniki družb FVGStrade, Autovie Venete, Autostrade per l'Italia in Anas. O odločitvah, ki so jih sprejeli na srečanju, je nato Riccardi poročal v deželnem svetu, v katerem je odgovoril na vprašanje deželnih svetnikov Italije



RICCARDO  
RICCARDI

vrednot Pietra Colussija in Ljudstva svobode Piera Camberja, Maurizia Buccija in Piera Tononija. Iz varnostnih razlogov svetujemo vsekakor vsem, ki na vozilih nimajo zimskih gum, da imajo v prtljažniku verige, je še poudaril Riccardi.

**NABREŽINA** - Primarne volitve v levi sredini

## Mariza Škerk in Gotter kandidata demokratov



MARIZA ŠKERK

Mariza Škerk in Roberto Gotter bosta kandidata Demokratske stranke na januarskih primarnih volitvah, na katerih bo devinsko-nabrežinska leva sredina izbrala svojega županskega kandidata. Njuni imeni bodo člani občinske sekcijske DS najbrž potrdili na skupščini, ki bo v četrtek, 1. decembra. Obstaja velika možnost, da bo kandidatura Škerkove doživelata tudi podporo Slovenske skupnosti, ki v tem primeru naj ne bi imela svojega kandidata na primarnih volitvah.

Svojega kandidata na notranjih volitvah bo predstavila Stranka komuni-



ROBERTO GOTTER

stične prenove (govori se o Adrianu Ferfolji), v dvomu pa je kandidatura Maurizia Rozze iz vrste stranke SEL Nichija Vendole. V javnosti se je v prejšnjih dneh pojavilo tudi ime podjetnika in predsednika nabrežinskega jusa Walterja Pertota, ki bo morda na primarnih volitvah sodeloval kot neodvisni kandidat.

Zmagovalec ali zmagovalka primarnih volitev leve sredine se bo na majskih občinskih volitvah pomeril z županskim kandidatom desne sredine, ki bo skoraj gotovo aktualni podžupan Massimo Romita.

**VELIKI TRG** - Včeraj okrog 6.30, ko še ni bilo občinskih uslužbencev

## Na tržaškem županstvu zgodaj zjutraj odpadel omet

Včeraj zgodaj zjutraj, najbrž okrog 6.30, se je s stopniščem pri glavnem vhodu v tržaško županstvo odlepil večji kos ometa in padel na stopnice. Vratarjev in občinskih uslužbencev še ni bilo v službi. Prispeli so gasilci, zjutraj je steklo čiščenje



KROMA

## POPIS

# Popisovalci prihajajo odslej tudi na dom

Po končani prvi fazi je 15. popis prebivalstva ta teden stopil v novo fazo, ko bodo popisovalci začeli nabirati vprašalnike po domovih. Obenem bodo vprašalnike posredovali tistim, ki popisnih pol niso dobili. Popisovalci bodo imeli posebno razpoznavno izkaznico, na kateri bodo njihova fotografija, ime in priimek. Na izkaznicu bosta tudi podpis občinskega funkcionarja in žig občine. Če popisovalec izkaznice ne pokaže, jo lahko zahtevamo. Popisovalec, ki bo dvignil vprašalnik, bo izdal tudi ustreznno potrdilo. Vprašalnike bo vsekakor še naprej mogoče izpolnjevati na spletni strani Istata, na kateri je bilo do slesj izpolnjenih že 6,1 milijona pol.

Sploh je bilo do zdaj oddanih skoraj 16 milijonov vprašalnikov. Od teh je bilo 37,3 odstotka oddanih prek spleta, v poštnih uradih so oddali 32,3% odstotka popisnih pol, v občinskih središčih pa 30,4 odstotka. Dosedanji podatki dokazujojo, da se spleta največ poslužujejo v južni Italiji, medtem ko se v srednji in severni Italiji večinoma odločajo za poštné urade in občinska središča.

Po 20. novembru je torej še mogoče oddati popisne pole. V občinah z do 20 tisoč prebivalci bo treba oddati vprašalnike najkasneje do 23. decembra, v občinah z od 20 do 150 tisoč prebivalcev do 31. januarja leta 2012, v občinah z več kot 150.000 prebivalci pa do 29. februarja leta 2012. Spomnimo naj, da je odziv na popis obvezen in so predvidene globe od 200 do 2.000 evrov.

Sicer je v Italiji izpolnjene vprašalnike vrnilo 70 odstotkov družin. Najbolj aktivni so bili v deželi Furlaniji-Julijski krajini, v kateri se je popis že skoraj zaključil. Sledijo Dolina Aoste, v kateri so izpolnili 87 odstotkov vprašalnikov, Lombardija (79,2%) in Piemont (75,9%). Najslabše so se doslej odrezali na Siciliji (57,1%), v Kalabriji (58,4%) in v Laciu (59,9%).

A.G.



**POKRAJINSKI SVET** - Izredna seja ob mednarodnem dnevu boja proti nasilju nad ženskami

# Ženske najpogosteje žrtve nasilnih mož

Poročila centra GOAP, projekta Stella Polare in tržaške kvesture ter dolga razprava

Današnji mednarodni dan boja proti nasilju nad ženskami je žal še vedno zelo aktualen. V Italiji je bilo v letu 2009 127 žensk, kar za 6,7 odstotka presega podatek iz leta 2009. Samo v štirih odstotkih primerov so bili storilci neznanci, največ nasilja je v družinskom okolju. Na pobudo predsednika tržaškega pokrajinskega sveta Maurizia Vidaliča in predsednice Pokrajine Trst Marie Terese Bassa Poporat so bile na včerajšnjem izrednem zasedanju pokrajinskega sveta predstavnice komisije za enake možnosti ter zastopnice centrov in združenj, ki se ukvarjajo s tem problemom, pa tudi predstavnik Kvesture.

Predstavnica tržaškega centra za voj proti nasilju GOAP Tatjana Tomičić je navedla vrsto podatkov. Od leta 1999 do julija letos se je na ta center obrnilo 2098 žensk, v zadnjih letih jih je približno dvesto na leto. 134 žensk s 116 otroki pa je v tem obdobju dobilo v centru zatočišče, in sicer v tajnem stanovanju, kjer jih nasilneži ne morejo najti. V zadnjih devetih letih je bilo 87% žensk, s katerimi je imel opravka GOAP, doma iz tržaške občine (1320 žensk), kar odraža demografski položaj v pokrajini. 48 žensk je bilo iz Milj, 23 iz devinsko-nabrežinske, 10 iz zgornje, 9 iz dolinske in 5 iz repentinarske občine. Žrtve nasilja so v 32% primerov po rodu iz tujine, med storilci pa imajo tudi polovični, 16-odstotni delež. Žrtve so najpogosteje stare od 31 do 50 let, so poročene in imajo otroke. Nasilneži so v glavnem njihovi može ali pa nekdanji partnerji.

Pia Covre, predstavnica odbora za pravice prostitutk, je opisala projekt Stella Polare za pomoč ženskam, ki so žrtve izkoriščevalcev. V enajstih letih so imeli opravka s 129 ženskami, 87 od teh je uspešno zaključilo program, danes imajo stalno bivališče in službo. 16 žensk pa se je raje vrnilo v domovino. Pokrajina Trst je v zadnjih 12 letih obeležila ustanovama (GOAP in Stella Polare) odstopila prostore, v katerih so uredili sprejemna centra. Funkcionalni tržaški kvesture Leonardo Boido je spomnil, da je mobilni oddelek leta 1999 ustanovil posebno enoto, ki preiskuje primere nasilja nad ženskami in mladoletniki. Poudaril je, da so za uspešnost preiskave ključnega pomena informacije, ki jih policistom nudijo znanci in vsi, ki poznajo zgodbo, pa tudi učitelji vpletjenih otrok. Zato je prvi stik z žrtvijo nasilja bistven, večinoma se s tem

ukvarja osebje zdravstvenih služb. Glavna težava pa je v tem, da se dober del žensk ne obrne na organe pregona. Žrtve se namreč bojijo partnerjevega maščevanja.

Sledila je avdicija številnih združenj, od Doma žensk (Pokrajina ga je ustanovila leta 2009) do zveze italijanskih žensk UDI (Ester Pacor je poudarila, da je nujno potrebno zagotoviti izvajanje zakonov in zanesljive odsobbe brez olajševalnih okoliščin, ker ženske drugače ne bodo zaupale institucijam) in Forumu tržaških žensk. Pisateljica Cinzia Lacalamita, avtorica knjige L'uomo nero esiste, je po eni strani ocitala institucijam, da se s to temo ukvarjajo samo ta teden, po drugi pa se je tako kot še mnoge zgražala nad tem, da nekatere mediji povzdujijo lik domnevnega morilca Giuseppeja Consoleja, ki je nazadnje postal junak rumenega tiska.

Razvila se je daljsa razprava med pokrajinskimi svetnicami in svetniki. Maria Monteleone (DS) je dejala, da je Italija sicer omikana država, na tem področju pa prihaja do kratkega stika. Podobne mnenja so bile njene koalicjske kolege, kar pogumen pa je bil nastop Paola Polidorija (SL), ki je »proti obrednim posegom« dejal, da ne smemo pozabiti na primere nasilja nad moškimi, s tem pa je žel neodobravanje večine prisotnih. Giorgio Rossi (Lista Dipiazza) je bil manj jasen, ob nasilju nad ženskami je našel še druge oblike nasilja, pri tem pa je vpletel vojno v Libiji, vsljevanje davkov podjetnikom in celo »nasilje sodstva nad državljanom«. Štefan Čok (DS) mu je odvrnil, da je nasilje močna beseda, ki jo moramo uporabljati previdno, saj jo v drugače razvodenimo. Nadja Debenjak (DS) je predlagala, naj se tudi to temo obravnava z območnimi načrti, saj je ustvarjanje mreže realna potreba.

Na koncu je predsednica Bassa Poporat poudarila, da se Pokrajina Trst ukvarja s to temo skozi vse leto, z zadovoljstvom (in sarkazmom) pa je ugotavljala, da je tudi opozicija, ki je svoj čas ovirala financiranje nekaterih združenj, tokrat istim osebkom naklonjena. Donedavna predsednica komisije za enake možnosti Eloisa Cignatta (več ur je potrežljivo sedela z dojenčkom v narociju) je podala obračun dela zadnjih petih let, nova predsednica Mirta Čok pa je predstavila nove članice komisije, ki so pravkar začele z delom in kot prvo podprtje načrt za opismenjevanje tujih državljan. (af)



Pokrajinski svet med včerajnjimi avdicijami

KROMA

## Kombi za pravice žensk

Članice pokrajinske komisije za enake možnosti bodo jutri s kombijem obiskale vseh šest občin tržaške pokrajine, kjer bodo na vrsti krajsa srečanja z župani, drugimi upravitelji in domačinkami ter domačinami. Cilj novoimenovane komisije je vzpostaviti takojšen stik s prebivalci in nuditi koristne informacije, postojanke so namenoma v gosto obiskanih krajih, npr. pred trgovinami in bari. Kombi bo krenil ob 9. uri s Trga Vittorio Veneto proti Velikemu trgu, ob 9.15 pa na Trgu Granatieri sestanek s tržaškim županom. Med 10.15 in 10.45 bo komisija pred supermarketom Conad v Sesljanu in v središču Sesljana (Občina Devin-Nabrežina), od 11. ure do 11.30 bo kombi ustavljen pri centru Lanza (Občina Zgonik). Repentinarska občina bo prišla na svoj račun med 11.45 in 12.15, ko bo srečanje pri Baru G na Fermetičih. Sledili bodo še postanki na Opčinah (od 12.30 do 13. ure na Škavenci), v dolinskih občinah (ob 13.30 pred supermarketom pri Domu) in Miljah (ob 15. uri na Trgu Marconi).

Na miljskem Trgu Marconi je v teh dneh na ogled razstava Voci nel silenzio (Glasovi v tišini), ki jo je predstavila miljska občinska odbornica za enake možnosti Laura Marzi.

## ULICA CARDUCCI Znesel se je nad avtom bivše partnerke

Policija je imela v sredo ponoči opravka z nasilnim moškim, ki so ga zradi hude opitosti in zdravstvenih ter psihičnih težav hospitalizirali. Tržačan G. D. B., star 36 let, se je z avtomobilom peljal po Ulici Carducci, ob njem je sedela prijateljica. Nenadoma je zaledal parkiralo vozilo svoje nekdanje partnerke in pobesnel. Z vzvratno prestavo je večkrat namerno trčil v avtomobil, pri čemer je poškodoval še eno vozilo. Prestrašena prijateljica, ki je bila z njim v avtu, se je odločila, da pokliče policijo. Policisti so na prizorišču zbrali osebne podatke, moški pa ni hotel opraviti alkotesta. Zmerjal jih je, upiral se je tudi na kvesturi. Tam je celo ugriznil policista v prst, poleg tega pa je spremščil pisal po steni kvesture. Bil je hudo zmeden, omenil je celo samomor, radi česar so policisti poklicali službo 118. Moškega so zaradi znakov akutne vinjenosti hospitalizirali, v bolnišnici pa so ugotovili, da ima počeno vranico. Policija ga je ovadila in zasegla avtomobil.

## Razpečevalec je že pripravil kovček

Policisti mobilnega oddelka so oddeli v zapor 38-letnega Tržačana G. M., ki mora prestati tri leta in osem mesecev zaporne kazni zaradi vpletjenosti v trgovino z mamili. Bil je na tem, da pobegne, prijeli so ga v bližini stanovanja. Julija 2006 so ročolski policisti v okviru preiskave o trgovini z drogo preiskali stanovanje na Katinarski cesti, kjer je živel G. M. Našli so 20 gramov hašča in precizno tehtnico ter ga pridržali. Nekaj mesecev pozneje je bil vpletten v drugo preiskavo, tokrat v zvezi s preprodajo heroina. Spet so ga odvedli v tržaški zapor. Tokrat ga je nalog državnega tožilstva doletel zaradi dokončne obsodbe. Moški se je po obsodbi pripravljal na odhod iz Trsta, v zadnjih tednih se je zatekel k prijetej lju. V sredo zjutraj se je odpravil domov, kjer je pripravil kovček in odšel, na cesti pa so ga čakali policisti.

## Knjiga o čustvih v marketingu

Marketing, komunikacija in nevzroznost imajo skupni imenovalec: čustva. Za učinkovit in inovativen marketinški pristop morajo podjetja spremeniti odnos do trga in potrošnikov in monolog spremeniti v dialog. O tem in še marsičem bo danes ob 18. uri govor v knjigarni Minerva (Ul. san Nicolò 20), kjer bodo ob 18. uri predstavili knjigo Marketing emozionale e neuroscienze (založba Egea). Avtor je sociolog in marketinški izvedenec Francesco Gallucci, z njim se bo pogovarjal Luciano Tedeschi.

## Predstavitev knjige fotografij Luce Quiae

V Državni knjižnici (Largo Papa Giovanni XXXIII) bodo danes predstavili knjigo Le nuove soliditudini. Gre za fotografsko knjigo Luce Quiae, ki ga v Trstu poznamo predvsem kot režiserja gledaliških in plesnih performansov. Na predstavitev, ki se bo pričela ob 17. uri in jo bo povezovala Lara Komar, bodo sodelovali tudi Riccardo Maranzana, Ugo Pierri, Iago Corazza in Andrea Francescut.

**prej do novice**

[www.primorski.eu](http://www.primorski.eu)



**OKUSI KRASA** - Tudi po uradnem izteku Okusov Krasa se predstavitve nadaljujejo

# Kraške dobrote teknejo tudi starejšim

Organizatorji uspelega socialno-družabnega dogodka so Pokrajina Trst, Slovensko deželno gospodarsko združenje, AMICO in Televita

Po uradnem izteku ltošnjih Okusov Krasa so na sporednu še drugi dogodki, ki spadajo v nadaljevalno dogajanje prireditev. Prejšnji teden je prišel do obiskov operaterjev Okusov Krasa v pršutarni Kras v Šepuljah in v kleti Vinakras v Sežani, v sredo pa je bila predstavitev knjige 10 let dobro - Po poteh Okusov Krasa v Ljubljani ob odprtju knjižnega sejma.

V torek je bilo zdaj že tradicionalno srečanje, ki ga Okusi Krasa s pomočjo Pokrajine Trst namenjajo starejšim občanom iz vse pokrajine. Tokrat so bili gostje iz občinskih dnevnih centrov zdravstvenega zavoda ASS in domov za starejše iz Milj, Nuova Villa Iris iz Doline, Flora 2, iz Starega mesta in Pončane na obisku v dolinskih občinah, v spremstvu prostovoljev društva Rari Nantes, potapljačev, alpincev in Rdečega križa, v koordinaciji zadruge AMICO in Televita, ki za Pokrajino izvajata projekt Argento vivo in provincia.

Dolinski podžupan Antonio Ghersinich in podpredsednik Pokrajine Trst Igor Dolenc sta goste pozdravila na konaj obnovljenem boljunkem trgu Gorice, nato pa so se odpravili k Oti. Mitja Ota je orisal uspešno zgodbo istoimenske pekarne, od none »krušarice«, ki je nosila kruh v Trst, do nepozabnega očeta Dragota in mame Meri ter sedanjega rodu (z bratom Alešem), ki je uvedel proizvodnjo kakovostne čokolade. Kar so seveda vsi radi pokusili. Skupina bolj

pogumnih pa se je podala do bližnje ribogojnice Edi-Ja Zobca, očeta Alda in družine, ki z vodo Glinščice napajajo svoje evropske in ameriške losose in proizvajajo tudi cenjeno pivo za lastno turistično kmetijo.

Boljuneč predstavlja s svojim starim delom čudovit naravni vhod v dolino Glinščice. Gostje so se natoto po ozkih borštanskih uličicah in vijugasti poti skozi živordeče in zlate jesenske barve pripeljali do Jezera in gostilne Pri vodnjaku, ki se ponaša z enim najlepših razgledov v sinjino dolino Glinščice. Tukaj jih je o naravnih lepotah in dobrokah poučil oljkar in viznar Rado Kocjančič, ki je dal v pokušnjo komaj rojeno novo olje.

Podpredsednik konzorcija Tergeste DOP je povedal, kako se v Bregu vse do Milj, na Čelu in Dolgi Koni, kjer ima sam domačijo, trudijo pridobivati kakovostno olje, vino in druge pridelke. Tajnik SDGZ Davorin Devetak je povedal, da so podatki o vseh kmetijah, gostilnah, trgovinah in pekarnah, kjer so v prodaji ti proizvodi, na spletni strani Okusov Krasa [www.triesteturismo.net](http://www.triesteturismo.net). Podžupanu Ghersinichu, Kocjančiču in tajnici zadruge Amico Riti Breveglieri je izročil knjigo Okusov Krasa, gostitelj Pier Paolo Gostini pa je ponudil v pokušino domači pršut, pancesto in suhe mesnine, po katerih slovi gostilna, Vidali je sir in izvrstne sladice mame Olimpije.



Udeleženci degustacije Okusov Krasa za starejše občane v gostilni Pri vodnjaku

KROMA







TRŽAŠKA KNJIGARNA - Avtobusni izlet

# Na kavo s knjigo tokrat v Ljubljano

»Ljubljansko« srečanje je bilo v kavarni Maximarketa



Srečanje Na kavi s knjigo, ki ga vsako sredo dopoldne v Tržaški knjigarni pripravljajo ZTT, založba Mladika in TK, se je v sredo preselilo v Ljubljano, kjer se je začel 27. Slovenski knjižni sejem. Poln avtobus Tržačanov se je dobre volje napotil v meglo odeto Ljubljano, kjer bo v naslednjih dneh bogata sejemska dejavnost ponudila bogat program, ki med drugim obsegata Debatne kavarne, Založniško akademijo, Forum za obiskovalce in Šolski knjigosed.

Redni obiskovalci sredin literarnih matinej v Tržaški knjigarni so se v Ljubljano odpravili v zgodnjih jutrajnjih urah. Ob 11. uri je bilo na sprednu »ljubljansko« srečanje Na kavi s knjigo, ki je potekalo v kavarni Maximarketa, gostji matineje pa sta bili pisateljici Tatjana Kokalj in Jana Kolarč, ki sta pred nedavnim pri Mladiki objavili roman Zima z ognjenim šalom. Srečanje je povezovala Nadja Roncelli, pisateljici pa sta povedali marsikaj zanimivega. Med drugim sta razložili, kako poteka pisanje romana s širimi rokami. Slušatelji so izvedeli, da bi bilo širiročno pisanje skorajda nemogoče, če ne bi imeli svetovnega spletja. Avtorici romana sta si namreč tekst izmenjavalni preko e - pošte. Roman Zima z ognjenim šalom pa ni jun prvi skupni roman. Tatjana Kokalj in Jana Kolarč sta že sodelovali v preteklosti, saj sta leta 2008 napisali roman Draga Alina, draga Brina. Prijetno kramljanje je potekalo ob kavici, ki so jo tržaškim gostom ponudila TK, ZTT in založba Mladika.

Po koncu srečanja so se nekateri izletniki odpravili na sejem, ne le po nove knjige, ampak tudi po znanje in poznanstva, nekateri pa so se odločili za obisk jesenske Ljubljane. Odlično obi-

skan izlet ljubljanskega knjižnega sejma se je končal v popoldanskih urah, ko se je skupinka tridesetih izletnikov napotila proti Trstu. Pot domov sta spremljali dobra volja in odlično razpoloženje, kar je organizatorjem srečanja Na kavi s knjigo predstavljalo spodbudo za organizacijo podobnih "kulturnih" izletov. Po besedah Ilde Koštuta iz Tržaške knjigarne so si obiskovalci literarne matineje oddahnili ob pisani

besedi in ob tolikšni beri novih in dobrih knjig. Odličen odziv s strani naših obiskovalcev je vsekakor dobra popotnica za organizacijo podobnega izleta prihodnje leto, ko bo na sprednu nova izdaja knjižnega sejma, je še povedala naša sogovornica in dodala, da bo naslednje srečanje v Tržaški knjigarni na sprednu prihodnjo sredo, ko bodo predstavili zbirko koledarja Goriške Mohorjeve družbe. (sc)

Gostji matineje sta bili pisateljici Tatjana Kokalj in Jana Kolarč, srečanje je povezovala Nadja Roncelli

F. BOBO

MIELA - Razseljeni

## S fotografijo proti diskriminaciji istospolno usmerjenih moških in žensk



Do 2. decembra je na ogled razstava Obsojeti (Les condamnées) francoskega fotografa Philippea Castetbona

KROMA

BAZOVICA - Nedeljska prireditev v ŠC Zarja

# Uzem'se cajt je vžgal občinstvo

Koncert MePZ Lipa iz Bazovice je pravzaprav izvenel kot pripoved zgodbe o 15-letnem delovanju - Že od nastanka zbor vodi Tamara Ražem



Pevci in Danijel Malalan na nedeljski prireditvi

KROMA

gli razni dejavniki vpletene v organizacijo. Zbor je intonanco dobro in z zaželenimi interpretativnimi prijemi brez posebnih težav odpel kar 19 skladb raznih avtorjev, ki so na kakšen način spremljale in zaznamovale dejavnost tega zbora od leta 1996 dalje. Pokazal je tudi svoje igralske sposobnosti kot ironičen animator pri izvajaju nekaterih hudomušnih skladb, kot je bil venček barkovljanskih narodnih, kjer se fantje in dekleta iščejo in prepriajo, vendar tudi strastno ljubijo. Nekaj nekdajnih pevcev in pevk, prisotnih v dvorani, se je pridružilo nastopajočemu zboru, da so skupaj zapeli Vrabčeve Zdravljico. Doma pripravljen povezovalni tekst je dal prefijenemu voditelju Daniju Malalanu priložnost, da s svojo vsem dobro znano igralsko profesionalnostjo popesti pevski večer s pripovedovanjem Zgodbe o Lipi. Ob tej priložnosti so podelili Gallusove značke, ki jih Javni sklad R Slovenije za kulturne dejavnosti preko Zveze slovenskih kulturnih društv iz Trsta namenja posebno zaslužnim pevkam in pevcem. Čestitke so izrazili Tatjana Križmančič, predsednica SKD Lipa, Živka Persič, pokrajinska predsednica ZSKD in bazovski župnik Žarko Škerlj, ki se je v verzih zahvalil zboru tudi za njegovo pomoč pri cerkvenih obredih. Dirigentka Tamara se je javno zahvalila svojim pevcom in vsem prijateljem in simpatizerjem za zaupanje in posebno »dragi in dragoceni« Nori Jankovič za njeno strokovno glasbeno svetovanje. Voščila so izrazila tudi slovenska društva s Tržaškega in iz Slovenije, ki so se slavja udeležila s svojimi predstavniki. Za gran finale, pravi žabji bakanal, je zadonela pesem Žabe, medtem ko je na priorišče vdrl plešoči žabji par vスマрагdno bleščeči in z lokvanji posejani preobleki, ki je navijaško povzdigoval »oblačke« z napisom Živijo MePZ Lipa. (L.V.)

**POHIŠTVO STOCK DESIGN**  
bivši FORM ARREDAMENTI

# ZAPIRA DEJAVNOST

**ZADNJI MESECI RAZPRODAJE**

**POPUSTI do 70%**

**TUDI PISARNIŠKO POHIŠTVO**

**Ob NEDELJAH ODPRTO od 16.00 do 19.00 ure**

**ULICA VINO DELLA PACE 36b INFO 0481 630 257**



ŽARIŠČE

# Pravica do študija? Da, toda ...

DAVID BANDELJ



Pogled, sicer le televizijski, na množico študentov, ki so v teh dneh okupirali Filozofsko fakulteto v Ljubljani, me je navdal z mešanimi občutki. Ne da bi kaj veliko sledil organizaciji protesta, sem se povezal z znanci, ki tam študirajo. Ti so mi bolj ali manj izrazili občutek, da je protest vzklil iz precej nejasnih razlogov.

A ne glede na strinjanje ali ne-strinjanje slehernega izmed nas/vas s protestom ali njegovim načinom, je pa vendarle treba opozoriti, da očitno nekaj v sistemu ne deluje in da to, kar je danes univerza (slovenska, italijanska, evropska ...) ni tisto, kar se zdi, da je.

Da se razumemo: pravica do študija je nedotakljiva, vsakomur bi naj bila dana in vsakdo se lahko izobražuje po svojih zmožnostih, potrebah, darovih, nadarjenosti ipd.

Toda tukaj se sistem malce zalamoli. Bolonjska reforma (ki ni slaba, a je le kompromis, tako kot demokracija, ki je najboljši izmed možnih načinov vladanja, toda daleč od tega, da bi bil dober) je odprla vrata univerz najbolj široki možni populaciji in s tem ni nič narobe. A dejstvo, da po relativno lahki poti prideš ne le do diplome, temveč tudi do najvišje stopnje izobrazbe, je lahko varljivo. S to reformo se namreč ustvarja velik presežek kadra, ki ostane dejansko neuporaben. Svoj čas je npr. doktorat znanosti dosegla le manjšina študentov, ker so verjetno pametno razmišljali, da ne bo prostora za toliko PhDjev, ki bodo čez leta le »doktor-

ji brezposelnosti«. Reforma univerze je bila potrebna, vendar malce prenagljena. Če slednja ne hodi z roko v roki z reformo sistema dela in zaposlovanja, tvegamo, da bomo hiperfizirani v določenih resorjih družbe in obubožani v drugih. V dveh besedah: potrebujemo več polagalcov ploščic kot doktorjev znanosti ...

Povprečna kvaliteta univerze je izredno padla v zadnjih petnajstih letih in za to nosijo del krivde vsi udje sistema, od študentov prek profesorjev do ministrov. Večja sproščenost in sintetičnost študija omogoča posameznim študentom, da sami lahko poglobijo stvari, ki jih bolj zanimajo, mimo vodstva profesorjev. Minimalni kriteriji pa so preveč minimalni, da bi zadostovali za ustvarjanje kvalitet. Profesorji več kot toliko ne morejo zahtevati, ocenjevanje se prilagodi večini in ni več motivacija, da postaneš »dober« študent. Isto je s sistemom napredovanja profesorjev, za katerega so pogoji čisto mimo kvalitete, ampak prisegajo le na kvantiteto in to je seveda zelo narobe.

Morda bi nova univerza morala pripraviti večino študentov za primerno mesto v družbi v okviru nujnega poklica. To bi lahko storila z večjo selektivnostjo na pri vpisu ali še slabše, s šolnino, ki bi študij potem znižala na raven čistega kapitalizma, temveč s stalnim monitoriranjem prenosti posameznih študentov prek študija, izpitov, preizkusov, nalog, preverjanj. Če določenih pogojev kvali-

tete študent ne doseže, mu je pač onemogočena pot do diplome. Krušto? Ja, ampak je edini način, da dosegemo ravnotesje. S primernim so-delovanjem sveta izobraževanja s svetom zaposlovanja, bi morda družba dobila drugačno podobo in bi tisti, ki študirajo, ob koncu imeli perspektivo, tisti, ki bi raje izbrali pot dela, brez univerzitetne izobrazbe, pa bi s kvaliteto dosegali rezultate, ki bi jih v kolektivni zavesti ne postavljal v manjšo pozicijo vrednosti ob diplomiranih in univerzitetno specializiranih ljudeh. Občutek namreč imam, da je ves ta naval na univerze le posledica dejstva, da je tisti, ki je bil »študiran«, nekoč res nekaj veljal, ostali pa so bili le raja, primerna za tlako. Posledice tega mišljenja pa imamo zdaj na dlani. To je tako destruktivna tradicija, ki če bi jo znali malce bolj jemati s pametjo, bi nam kobilista, ne škodovala. Danes smo pa prišli do tega, da si po končanem študiju le suženj sistema, ki nič ne da na kvalitetu.

Pa imaš pravico do študija ...

No, o vsem tem bi se dalo spre-govoriti na kakšnem javnem forumu, ki bi omogočil več pogledov in posledično tudi boljšo rešitev. Najbolj napačno je, da se zadovoljimo s sistemom, ki ga imamo, ker se potem ideje za napredek in inovativnost ob rojstvu že kastrirajo s tistim prevečkrat slišanim: »Ah, kaj bomo spreminali, saj ni nujno, da bi bila spremembu boljša ...«

Lahko začnemo že tukaj in zdaj.

## KULINARIČNI KOTIČEK

### Pa zapojmo eno po francosku!

Letni čas je postal kar se da primeren za krepke jedi, saj se je že pošteno ohladilo. Tako sem se odločil, da vam posredujem nekoliko bolj zamušen recept, ki je značilen za francosko podeželsko kuhinjo, postal pa je slaven po vsem svetu, ko ga je pred petdesetimi leti v svoji knjigi Mastering the Art of French Cooking, zelo podrobno opisala slavna Julia Child. O njej so snemali tudi film Julie & Julia, v katerem je glavno vlogo odigrala Meryl Streep. Jed je po vsem svetu znana kot »boeuf bourguignon« in zanj potrebujemo 160 g slanine, pol-drugi kilogram govedine, 2 zajetna korenčka, 1 čebulo, 2 stroka česna, 2 žlici moke, tri četrt litra rdečega vina, oljčno olje, sol, poper, pol litra goveje juhe, žlico paradižnikovega koncentrata, 2 vejici timijana, 2 lovorovalista, 20 čebulic, 4 žlice masla, 2 vejici peteršilja, 450 g šampinjonov.

Slanini odstranimo kožo in jo narežemo na rezance, ki jih skupaj s kožo kuhamo v vreli vodi približno 10 minut. Slanino odcedimo, jo posušimo in damo na stran. Pečico segrejemo na 230 stopinj. V ognjevarni posodi na žlici olja na hitro prepražimo slanino, nakar jo odstranimo. V isti posodi dobre segrejemo olje in maščobo, ki jo je spustila slanina in na njej prepražimo govedino, ki smo jo narezali na večje kocke in dobro obrisali s kuhinjskim papirjem, tako da porumeni v vseh strani. Najbolje je, če meso popečemo le nekaj kosov naenkrat. Posamezne kose mesa shranimo na toplem. Korenje razrežemo na palčke, čebulo na kolobarje in pustimo, da se pražijo v maščobi, v kateri smo pražili slanino in meso, ki ju sedaj spet damo v posodo, solimo in



popramo in pomokamo, dobro premešamo in porinemamo za 6-10 minut v segreto pečico. Vmes še enkrat premešamo. Po desetih minutah vzamemo posodo iz pečice, znižamo temperaturo na 160 stopinj, na meso in zelenjavjo pa doljemo toliko vina in juhe, da bosta pokriti. Dodamo paradižnikov koncentrat, strti česen, lovor, vejico timijana in pustimo, da zavre. Posodo pokrijemo in jo vrnemo v pečico, ki naj bo sedaj na 160 stopinj, in pustimo, da se počasi kuha dve in pol do tri ure. Jed naj vre kar se da šibko.

Sedaj se lahko lotimo čebulic, ki jih vrzemo na vroče maslo in pustimo, da se 10 minut pražijo, vmes previdno premešamo, nakar prilijemo kozarec juhe, solimo, dodamo dišavnice in pokrijemo. Kuhamo, dokler se čebulice ne omehčajo in tekocina izhlapi.

Preostanejo še gobe, ki jih narežemo na lističe in vrzemo na vrelo maslo, vendar malo naenkrat, sicer bodo spustile preveč tekočine. Posodo večkrat potresemo, da se gobe ne sprimejo. Šampinjone sproti jemljemo iz posode in dodajamo druge.

Meso vzamemo iz pečice in ga odstranimo iz posode, omako pa damo na štedilnik in jo prekuhamo, da se dodatak zgosti. Vse, kar smo skuhalo (omako, meso, čebulice in gobe) stresemo v isto posodo in na kratko zavremo. Ponudimo najraje s slanim krompirjem.

Dober tek!

Ivan Fischer

## LJUBLJANA

### Na ogled razstava barbik in lego kock

Na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani je do nedelje odprta največja evropska razstava barbik in lego kock. Lutka Barbie je najbolje prodajana igrača vseh časov. Po statističnih podatkih po celiem svetu lutko prodajo vsake tri sekunde.

Lego kocke pa imajo svoje korenine v Billundu na jugu Danske, kjer je Ole Kirk Christiansen leta 1932 ustanovil mizarsko delavnico za izdelovanje leseni igrač. Približno 15 let kasneje je za izdelovanje igrač začel uporabljati plastiko, leta 1949 pa razvil prototip lego kocke, ki se je skozi leta spremnjala do oblike, znane danes. Beseda lego je kombinacija danske fraze leg in godt, ki pomeni "igraj dobro".

## SLOVENIJA - V zbirnih centrih se kopiči embalaža

# Komunalna podjetja napovedujejo tožbe proti prevzemnikom odpadkov



V Sloveniji se bojijo sindroma Neaplja

V sežanskem centru za zbiranje odpadkov se že mesec in pol kopiči embalaža. V kotu leži 100 ton plastike različnih vrst, v zabožnikih pa 50 ton papirja in 10 ton stekla. Razlog za to je v tem, da prevzemne družbe, ki bi morale po dogovoru z ministrstvom za okolje in prostor (MOP) odpeljati embalažo, tega ne počnejo. Eni trdijo, da so svoje deleže za letos že napolnili, drugi hočejo dodatna plačila. Vlasta Kukanja, ki na Komunalno stanovanjskem podjetju Sežana vodi enoto gospodarskih javnih služb, je povedala, da papir in steklo odvaja, plastična embalaža pa ostaja. »Očitno ne gre dobro v prodajo. Mi na teden napolnimo 12 do 14 zabožnikov s 30 kubičnimi metri prostornine, od začetka oktobra pa smo prevzemnikom uspeli predati štiri ali pet zabožnikov na teden.«

V podobnih težavah kot sežanska je še 30 komunal po državi. »Po naši oceni še vsaj 14 dni ne bo mogoče vzpostaviti reda, saj je odpadkov že 10 tisoč ton. Za zadnje trimesecje skupaj to pomeni 25 tisoč ton,« je pojasnil direktor zbornice komunalnega gospodarstva Leon Behin. »Je nekaj nerazumljivo, da so komunale zaradi odličnega dela z občani kaznovane na tak način.« Kako prisiliti prevzemnike, ki na leto od proizvajalcev - ti pa seveda od uporabnikov - poberejo 12 milijonov evrov embalažnine, da bodo izpolnili svoje obveznosti. Po pravnih praksi izpred dveh let samo s tožbo, ki jo posamezne komunale vložijo zoper prevzemnike. »Verjetno bomo moralni to storiti,« je na vprašanje, ali bodo tožili, odgovorila Vlasta Kukanja. »Primer je pokazal, da je to lahko uspešna pot.«

»Takrat je komunalno podjetje tožilo prevzemno družbo, ki ni hotela odvajati embalaž. Sodišče je v zelo kratkem času izdal odredbo in družbi naložilo, naj prične z odvozom takoj (v treh dneh), sicer bo za vsak dan kaznovana z globo. Klub pritožbi je sodišče vztrajalo na svoljem in razmire so se potem uredile,« je primer opisal Leon Behin. Vendar taka

svoje ukrepe napovedujejo tudi na inšpektoratu za okolje in prostor, kjer za nastale razmere krivijo komunalna podjetja in prevzemnike. Zato napovedujejo intenzivne kontrole. »To pomeni, da bomo preverjali, ali se redno odvaja in ali se z embalažo ravna ustrezno,« je na povedala glavna inšpektorica Aleksandra Velkovrh. »V primeru, da ne bo tako, bomo izrekali globe vsem. Na ta način želimo doseči, da se bosta strani dogovorili in bo prevzemanje steklo.«

Leto 2011 se zaključuje. Državljani bomo še naprej pridno ločevali odpadke, tudi zato, ker smo se sistema komaj navadili, komunalne čistile ekološke otoke in odlagale embalažo v svoje zbirne centre. Ali bodo tudi prevzemne družbe opravile svoj del naloge ali se nam lahko zgodi sindrom Neaplja. Dejstvo je namreč, da se količine ločeno zbrane embalaže iz leta v leto povečujejo.

Irena Cunja

## PISMA UREDNIŠTVU

### Pojasnilo Igorja Gabrovec

Primorski dnevnik je včeraj na 2. strani objavil članek v zvezi z razpravo ob sprejetju deželnega zakona, ki odpre pot sprejetju ustavnega zakona za znižanje števila deželnih svetnikov v Fjk. Tako kot kolegi iz vrst Mavrične levice in DiPietrove stranke sem tudi podpisani v imenu Slovenske skupnosti (in z razliko od kolegov Ds) glasoval proti sprejetju zakona in to tudi jasno napovedal in utemeljil s tem, da zmanjšanje števila poslancev brez istočasnega izglasovanja zajamčenega zastopstva slovenske manjšine posredno niža možnosti izvolitve in torej zastopanosti predstavnikov slovenske narodne skupnosti v deželnem parlamentu, saj je slednja prepucena le vsebinam volilnega zakona, ki se lahko, kot vemo, pogosto spreminja.

Toliko v dolžnostno pojasnilo in da ne bi izpadlo, da sem se po načelnem protestu naposled pokoril stališču večine.

*Igor Gabrovec, deželni svetnik SSK*

**PRIPIS UREDNIŠTVA:** Pojasnilo jemljemo na znanje, ceprav samo z drugimi besedami ponavlja tisto, kar je bilo že napisano v poročilu. Res pa ni bilo izrecno zapisano, da je svetnik Gabrovec glasoval proti zakonu. Toda bilo je po-udarjeno, da je v svojem posegu opozarjal na nevarnosti za

kona, zato si vsak človek zdrave kmečke pameti težko predstavlja, da bi tisti, ki na tak način govorí o zakonu, tak zakon lahko podprt ali pa se ob glasovanju vzdržal.



### Pojasnilo dolinske sekcije SIK

V zvezi s poročilom z zadnje seje dolinskega občinskega sveta, posvečene parkiriščem na boljuniški Gorici, Stranka komunistov (SIK) poudarja, da se ne prepoznavata v polemiki svetnika Igorja Ote, ki se je od levosredinske večine distanciral in se pridružil desničarski opoziciji na lastno pest, ne da bi nas o tem seznanil, pač pa podpira stališča odbornice Tatjane Turco, ki je prav tako izvoljena na listi Zvezne levice. Tatjana Turco je načrt in predlog podprtla, saj že leta sledi dogajanje in je sodelovala na vseh zadavnih posvetovanjih. Pa tudi sicer v SIK menimo, da je bilo okoli Gorice dvignjene preveč prahu po nepotrebni in netenje polemik ne prinaša večjih sprememb, pač pa kvečjemu služi nabiranju točk za prihodnjo volilno kampanjo, ki bo šele čez nekaj let.

*SIK, Dolina*



**27. SLOVENSKI KNJIŽNI SEJEM** - Do nedelje v ljubljanskem Cankarjevem domu

# V Debatni kavarni tudi o morju in identiteti

Danes skupna tiskovna konferenca slovenskih založb iz Italije - Več zanimivih debat



Na ljubljanskem knjižnem sejmu se lahko najmlajši bralci srečajo tudi s svojimi literarnimi junaki

MATEJ KEREC

**BENETKE** - Razstava sodobne umetnosti v palači Fortuny

## Na beneški razstavi TRA na ogled preko 300 eksponatov



V beneški Palači Fortuny do 27. novembra poteka razstava z naslovom TRA.Edge of becoming (TRA.Prag nastajanja). Pobuda, nastala v sodelovanju med ustanovo beneških mestnih muzejev in Vervoerdt Foundation, nadaljuje s pristopom in z duhom preteklih uspešnih razstavnih projektov Artempo (2007), Academia (2008) in In-finitum (2009).

Tako kot pretekle razstave se tudi TRA.Edge of becoming predstavlja kot estetska in intelektualna izkušnja, ki namerava spodbuditi gledalca h gledanju sveta skozi umetnost. Več kot tristo eksponatom, ki so premišljeno razporejeni po nadstropijih palače, je dodeljena naloga obravnavanja transverzalnega vpliva različnih dejavnikov kot so prostor, zgodovina, ustvarjalna dediščina in univerzalna izkušnja.

Naslov razstave TRA je bil izbran zaradi svojih neštetih pomenov. Če besed zrcalno obrnemo, lahko beremo art – umetnost. TRA lahko upoštevamo kot predlog, katerega pomen je »v sredini« in »v notranjosti«, istočasno pa tudi evocira nekaj, kar gre »onstran« ali pa »naprej«. Izraz TRA je tudi splošno rabljen v mnogih besedah sanskrtskega jezika, kot na primer mantra, tantra, yantra. TRA namreč pomeni sredstvo oziroma orodje. Tako dobesedni prevod izraza mantra je »sredstvo ali pa prenašalec misli« oziroma misleči človek. Beseda tantra označuje starinski sistem znanja, ki povezuje vesoljsko in seksualno energijo. Yantras pa so znaki oziroma grafične strukture, ki opravljajo vlogo prevodnikov energetskega zdravljenja.

Beseda TRA vzpostavlja tudi razmer-

je med idejo očiščevanja preko obredne ter ustvarjalne preobrazbe. Ob tem še predstavlja prostor med dvema dimenzijama ter podpira trenutek prehajanja, v okviru katerega se soočamo z novimi izkušnjami. V tem smislu se TRA poveže z japonskim pojmom »ma«, ki označuje praznino, prostor med dvema predmetoma. Podnaslov razstave, Edge of becoming, namiguje torej na praznino, ki vodi k zmožnostim energije-moci.

Postavitev tudi tokrat ne sledi kronološki razvrstitvi in predstavlja interakcijo med arheološkimi predmeti in starinskim slikami ter modernimi in sodobnimi deli mednarodno priznanih in slavnih avtorjev. Gre se za dela velikih mojstrov kot anonimnih avtorjev iz različnih krajev in obdobjij. Med eksponati srečamo prostorske in video postavitve, slike, risbe, grafike, kipe, predmete za navadno rabo in ponovno uporabljene predmete. Takšna raznolikost spodbuja k številnim možnostim odnosov in povezav, ki se že onstran vizualnega.

Med prisotnimi avtorji naj omenimo na primer Marino Abramovič, Kazua Shirago, Fernanda Légerja, Alberta Burrija, Feliceja Casoratija, Francisca Goyo, Paula Kleeja, Wassilija Kandinskija, Antonia Tapiesa, Giovannija Battistija Piranesija, Jannisa Kounellisa, Emilia Vedovo, Romana Opalko, Sebastiana Matta, Gerharda Richterja, Marka Rothka. Poudariti velja, da nekateri razstavljajo dela, ki so nastala načas za to priložnost.

Razstavo v beneški Palači Fortuny si je mogoče ogledati do 27. novembra, od 10. do 18. ure.

Štefan Turk

### Na ves glas



#### Nuovi rimedi per la miopia

Bugo  
Pop-rock  
Universal Records, 2011

Kdor je v nedeljo zvečer bil v gledališču Miela, je prisostvoval izrednemu nastopu italijanskega glasbenika Cristiana Bugattija, bolje znanega s psevdonomom Bugo. Bugo je obiskal Trst v sklopu krajše glasbene turneje, s kate-

ro želi predstaviti svoj zadnji glasbeni izdelek Nuovi rimedi per la miopia.

To je že osma plošča osemintridesetletnega italijanskega kantavtorja, sestavlja jo deset komadov za približno štirideset minut glasbe. Vse kaže, da želi Bugo tudi s tem novim glasbenim izdelkom nadaljevati trend, ki ga je začel že s prejšnjim Contatti. V bistvu se je glasbenik odločil za bolj pop-rock melodije, ki jih pa pogosto obogatijo elektronski efekti.

Bugota je glasbena kritika večkrat primerjala ameriškemu pevcu in glasbeniku Becku. Oba sta namreč na originalen način spajala rock, funky in pop glasbo z elektronskimi efekti. Dober primer tega glasbenega spajanja so na primer komadi Casalingo, Il sintetizzatore, C'è crisi in Nel giro giusto.

Z novo ploščo Nuovi rimedi per la miopia se je Bugo odločil za bolj konvencionalno glasbo, ki pa vsebuje še vedno dobro mero glasbene izvirnosti. Prvi komad Non ho tempo je prijetna rock pesem, s posrečenim refrenom, ki bo prav gotovo žela uspehe na koncertih. Drugo E ora respiro sestavljajo bolj pop ritmi, medtem ko je single I miei occhi vedono neke vrste folk-pop ljubezenska balada.

Naslednja Il sangue mi fa vento spominja na starejše uspešnice, electro-pop komad z akustično kitaro, medtem ko je La salita bolj lahkotna rock pesem. Tudi pesem In pieno stile 2000 je dober electro-pop komad, medtem ko se z balado Comunque io voglio te Bugo spet posrečeno ukvarja z ljubezenskim motivom.

Na koncu je še čas za vesoljsko electro skladbo Lamentazione nr 322 in zaključno, umirjeno Città Cadavere.

Nuovi rimedi per la miopia je v glavnem dobra plošča, s katero se je Bugo nekoliko umiril, a brez skrbi, prepričani smo, da bo to le kratka pavza!

Rajko Dolhar

### Znani nominiranci za nagrado modra ptica

Na Slovenskem knjižnem sejmu so razglasili nominirance za književno nagrado modra ptica, ki jo podeljuje Mladinska knjiga. Nominirani so romanopisci Evald Flisar za Dekle, ki bi raje bilo druge, Stanka Hrastelj za Igranje, Nataša Konc Lorenzutti za Karo pri dišečem jasminku, Vinko Möderndorfer za Balzacov popok in Zoran Steinbauer za Izgubljeni gozd. Komisija je na letosnji natečaj prejela 67 romanov 35 avtoric in 30 avtorjev; dva avtorja sta poslala dve deli. Na-grajenca bodo razglasili 5. januarja 2012. Poleg denarnih nagrad v vrednosti 12.000 evrov, kar je najvišja nagrada v Sloveniji za posamezno književno delo, bo delo dobilo tudi naziv spomladanska četrletna zvezda v vseh knjigarnah Mladinske knjige.

### Akcija Knjiga za vsakogar škodi trgu?

KUD Apokalipsa je v okviru sejemske Debatne kavarne sprožila pomislico o akciji Knjige za vsakogar, ki se kljub koncu projekta Ljubljana - svetovna prestolnica knjiga letos nadaljuje. O tej temi so razpravljali direktor in odgovorni urednik mariborske založbe Litera Orlando Uršič, glavna urednica založbe Studia Humanitatis Neda Pagon ter Primož Repar in Stanislava Repar iz založbe KUD Apokalipsa. Strinjali so se, da se manjši in srednji založniki pri tej akciji čutijo diskriminirane, vendar so se, kot je dejala Pagonova, zaradi svojega programa in naklad, ki redko presegajo 400 izvodov, »po lastni pameti« izložili.

Tako kot so pred leti slovenske bralce nagovorile časopisne akcije prodajanja knjig, za katere se ni izkazalo, da bi škodil tekoči produkciji, tudi za akcijo Knjige za vsakogar tega ni mogoče reči. Toda dejstvo je, da je prodaja knjig zaradi manjše kupne moči padla in takšna akcija ne pripomore k izboljšanju, je svoje odklonilno mnenje o njenem nadaljevanju utemeljil Uršič. Reparju pa se med drugim zdi sporno, da akcija poleg infrastrukture, kot so prodajna mesta, ponuja tudi subvencije klubu temu, da že polovica prodanih izvodov omogoča zasluzek.

V pogovor je posegel tudi direktor javne agencije za knjigo Slavko Pregl, ki je poudaril, da Knjige za vsakogar predstavljajo zgolj tri odstotke slovenske založniške produkcije ter da se normalna prodaja knjig zaradi njih ni zmanjšala. Ob tem je še opozoril, da zbornica založništva ne združuje vseh založnikov, prav tako ne društvo, zato je »težko imeti enotne poglede na stvari«. (STA)





**SOVODNJE** - Na travniku za Kulturnim domom

## Zgradili bodo nov vrtec, denar morajo šele dobiti

V novem poslopu bosta delovali dve sekciji - Prenova stavbe v Rupi prehud zalogaj



Nov vrtec nameravajo zgraditi na travniku za sovodenjskim Kulturnim domom

FOTO D.R.

V Sovodnjah so se odločili za gradnjo novega otroškega vrtca; zanj zaenkrat imajo na razpolago zemljišče za sovodenjskim Kulturnim domom, šele dobiti pa morajo potrebna finančna sredstva in sprožiti upravni postopek.

»Nov vrtec je za sovodenjsko občino prepotrebna struktura, zato smo sklenili, da se lotimo iskanja finančnih sredstev in načrtovanja novega poslopa,« pojasnjuje sovodenjska županja Alenka Florenin in poudarja, da so o gradnji novega vrtca razmišljali, že preden so se pojavile težave s poslopopjem v Rupi, ki so ga iz varnostnih razlogov zapri pred začetkom letošnjega šolskega leta in tamkajšnji vrtec preselili na sedež civilne zaščite na Vrh.

»Nov vrtec bi morali zgraditi ne glede na težave v Rupi, saj je tudi poslopop v Sovodnjah precej dotrajano in ne odgovarja današnjim potrebam,« poudarja županja Alenka Florenin in pojasnjuje, da bosta v novem vrtcu v Sovodnjah delovali dve sekciji. Po njenih besedah bi ne bilo mogoče graditi dveh novih vrtcev na občinskem ozemlju, zato so se odločili, da bodo zgradili eno poslopje, v katerem bodo lahko sprejeli šestdeset otrok. »V novem vrtcu bosta delovali dve ločeni sekciji, tako da za učno in neučno osebje ne bo sprememb,« razlagata županja in napoveduje, da se bodo glede načrtovanja nove stavbe dogovarjali z ravnateljstvom Večstopenjske šole Dobrodo, saj želijo, da bi poslopop čim bolje odgovarjalo svojemu namenu. »Travnik za Kulturnim domom je edina možna lokacija za gradnjo javne stavbe v Sovodnjah. Drugih parcel enostavno nimamo, saj je gradnja na območju ob osnovni šoli onemogočena zaradi bližnje avtoceste,« pravi županja in pojasnjuje, da bodo finančna sredstva za gradnjo vrtca (za kar bo okvirno potreben vsaj en milijon evrov) prosili deželo Furlanijo-Julijsko krajino. Pred začetkom gradnje avtoce-

ste Gorica-Vileš so s sovodenjske občine pozivali dejelno vlado, naj jim finančno pomaga pri preureditvi območja nad avtocestnim predorom, zdaj pa je po besedah županje glavna prioriteta gradnja novega vrtca.

Na občini že razmišljajo tudi, čemu nameniti poslopopi v Sovodnjah in

Rupi, ki sta bili doslej namenjeni vrtcema. »V Sovodnjah bi dobito svoje mestno nekaj občinskih uradov, saj smo na županstvu precej na tesnem. Za Rupo preverjam razne možnosti, a že sedaj si upam trditi, da ne bomo uspeli ohraniti današnje podobe poslopa. Prestrukturiranje treh nadstropij predstavlja

prehud zalogaj, zato je med raznimi možnostmi tudi porušenje strehe in prvega nadstropja, tako da bi ohranili le pritličje, ki bi ga uporabili v druge namene,« pravi županja Alenka Florenin in napoveduje, da se bo o gradnji novega vrtca prihodnjo sredo pogovorila s starši otrok iz sovodenjske občine. (dr)

**GORICA** - Občina računa na evropski sklad Pisus

## Za trg v Podturnu in stolniški dvor načrt je, a še ni denarja

Goriški občinski odbor je včeraj sprejel sklepa, na podlagi katerih bosta vloženi prošnji za prispevek za obnovno Trga sv. Roka v Podturnu in Dvora sv. Hilarija pred stolno cerkvijo. V obeh primerih bodo zaprosili za sredstva iz evropskih skladov Pisus (»Piani integrati di sviluppo urbano sostenibile« oz. Integrirani načrti za trajnostni razvoj urbanega okolja), v okviru katerih ima dežela Furlanija-Julijsko krajina za programsko obdobje 2007-2013 na razpolago 20 milijonov evrov.

Za obnovo Trga sv. Roka v Podturnu goriška občina potrebuje en milijon evrov. Načrt za obnovitveni posug je septembra letosnjega leta pripravil uslužbenec goriškega občinskega tehničnega urada Maurino Meden; sestavljen je iz štirinajstih elaboratov, ki predvidevajo obnovo celotnega območja pred podturnsko cerkvijo. Z goriške občine pojasnjujejo, da trg ni bil nikoli deležen celovite obnove, dosedanji posegi so bili med sabo nepovezani, zdaj pa je zaradi do trajnosti cestička in pločnikov skrajni čas za prenovitveni poseg. Pri pre-

kvalifikaciji območja bodo posebno pozornost namenili potrebam pešcev, saj želijo, da bi trg služil tudi svoji socializacijski vlogi. V okviru posega bo poskrbljeno tudi za novo razsvetljavo, za ureditev zelenic in postavitev nove urbane opreme.

Za temeljito prenovo Dvora sv. Hilarija pred stolno cerkvijo v mestu je občina zaprosila za prispevek 1.730.000 evrov. Načrt za prekvalifikacijo območja je pripravil arhitekt Lino Visintin; v njem je predvidena ureditev prehoda iz občinske palace na dvor in preko njega do ceste, ki vodi proti goriškemu gradu. Načrt vključuje tudi gradnjo zasebnega podzemnega parkirišča, ki bi bil odprt javnosti, ter ureditev območja med tamkajšnjim vrtcem in poveljstvom mestnih redarjev. K pripravi načrta je s svojimi predlogi glede območja pred cerkvijo sodelovala tudi goriška nadškofija, načrtovalec pa je zlasti upošteval, da območje že dolga leta ni doživel celovite prenove. V novem načrtu je trg na novo urejen, kar se tiče prehoda vozil, parkirnih mest in zelenic.



Laščakov obelisk na trgu v Podturnu

**GORICA - ISTAT**  
**Oddanih šestdeset odstotkov popisnic**

V goriški občini je bilo doslej izpolnjenih preko šestdeset odstotkov popisnih pol, ki so jih občani prejeli v okviru ljudskega štetja državnega statističnega zavoda ISTAT. 20. novembra je zapadel prvi rok za oddajo popisnic, tako da je prejšnji teden zbirni center na goriškem županstvu doživel množičen obisk. »Vsak dan se je pri popisovalcih zglasilo veliko občanov, po večan obisk smo beležili še v ponедeljek in torek, to se pravi takoj zatem, ko je zapadel rok za oddajo popisnic,« pravi pristojni občinski odbornik Sergio Cosma in pojasnjuje, da bodo popisne pole v zbirnem centru na županstvu in v uradu za stike z javnostjo na vogalu med ulicama Morelli in Garibaldi sprejemali po sedanjem urniku še nekaj časa, tako da bodo lahko tudi zamudniki oddali svojo popisno polo. Kot znano se mora popis v občinah, ki imajo od 20 do 150 tisoč prebivalcev, zaključiti do 31. januarja prihodnjega leta, vsekakor pa z županstva pozivajo zamudnike, naj čim prej izpolnijo in vrnejo svojo polo.

Od 60 odstotkov oddanih popisnih pol jih je bilo približno 10 odstotkov izpolnjenih preko spleta z domačih računalnikov, za ostalih 50 odstotkov pa so poskrbeli popisovalci, ki so v zbirnem centru na licu mesta ob pregledu papirnatih obrazcev podatke vložili v splet. To jim je omogočilo, da so takoj preverili morebitne napake in po manjkljivosti ter s pomočjo popisnih občanov odpravili nepravilnosti.

Doslej je tako zbirni center skupno obiskalo okrog devet tisoč občanov, največjo gnečo pa so beležili ves prejšnji teden. Popisna pola



Popisne pole je bilo mogoče oddati tudi v poštnih uradih, kjer naj bi doslej prejeli med deset in trinajst odstotkov popisnic. V zbirnem centru na goriškem županstvu pričakujejo, da jih bo v kratkem poštno podjetje pripeljalo nekaj zabojev izpolnjenih popisnih pol, ki jih bodo morali pregledati in njihovo vsebino vstaviti v spletne obrazce. V prihodnjih tednih se bodo popisovalci skušali postaviti v stik z vsemi, ki doslej popisnih pol še niso oddali. Med drugim bodo obiskali tudi domove za starejše občane in bolnišnice, kjer bodo interesentom pomagali pri izpolnjevanju svojih popisnih pol.

Za oddajo izpolnjenih popisnic je na voljo zbirni center na županstvu, ki bo še nekaj časa odprt od ponedeljka do četrtek med 8. in 17.30, ob petkih med 8. in 12.30 ter ob sobotah med 9. in 12.30. V zbirnem centru so tudi popisovalci z znanjem furlanščine in slovenščine, ki so na razpolago občanom za izpolnjevanje pol v slovenskem jeziku. Okence v uradu za stike z javnostjo na vogalu med ulicama Garibaldi in Morelli je odprto od ponedeljka do petka med 8.30 in 12.30. Kdor potrebuje katerokoli pomoč, lahko kliče na telefonsko številko 0481-383680.



**OB 30-LETNICI KULTURNEGA DOMA V GORICI**

## JUBILEJNA SLOVESNOST »ROKOVANJE KULTUR«

Po zamisli Petra Gergoleta in Valterja Sivilottija

Slavnostni govornik dr. Boris Peric

Nastopajo: orkester »ArsAtelier« in solisti Martina Feri, Elsa Martin, Tatjana Mihelj, Alice Pozzetto, Bojan Kovic, Manuel Soban, Robert Cotič in Karolina Černic

Nedelja, 27. november 2011, ob 18. uri v Kulturnem domu v Gorici (ul. I. Brass 20).

Info in predprodaja vstopnic: Kulturni dom Gorica - tel. 0481 33288





**TRŽIČ** - Go Orienta v občinski galeriji in beneški palači

# S prikazom šole usmerjajo nižješolce na študijsko pot

*Svojo ponudbo predstavljajo tudi slovenski višješolski zavodi iz Gorice*



Nižješolci se seznanjajo s ponudbo slovenskih višjih srednjih šol iz Gorice

BONAVENTURA



Nižješolcem iz goriške pokrajine nudijo tudi letos pomoč pri izbiri višješolske smeri na sejmu Go Orienta, ki se je včeraj začel v beneški palači v Ulici Sant'Ambrogio in v občinski galeriji sodobne umetnosti na Trgu Cavour v Tržiču. Na salonu, ki bo trajal še danes in jutri, je svoje stojnice uredilo trinajst višjih srednjih šol iz vse goriške pokrajine, med katerimi so seveda tudi slovenski zavodi iz Gorice. Svojo ponudbo tako predstavljajo klasični, humanistični in znanstveni licej ter poklicni zavod za trgovske in turistične dejavnosti Ivan Cankar, industrijski tehnični zavod Jurij Vega in trgovski tehnični zavod Žiga Zois; včeraj so stojnice slovenskih višjih srednjih šol obiskali učenci nižje srednje šole iz Dobrodober, ki so jim o značilnostih posameznih zavodov spregovorili sami dijaki, za dodatna pojasnila pa so bili seveda na voljo tudi profesorji. »Nižješolcem želimo predstaviti ponudbo posameznih šol na čim bolj privlačen način, obenem pa predstavljajo obnovljivo smeri na sejmu Go Orienta, ki se je včeraj začel v beneški palači v Ulici Sant'Ambrogio in v občinski galeriji sodobne umetnosti na Trgu Cavour v Tržiču. Na salonu, ki bo trajal še danes in jutri, je svoje stojnice uredilo trinajst višjih srednjih šol iz vse goriške pokrajine, med katerimi so seveda tudi slovenski zavodi iz Gorice. Svojo ponudbo tako predstavljajo klasični, humanistični in znanstveni licej ter poklicni zavod za trgovske in turistične dejavnosti Ivan Cankar, industrijski tehnični zavod Jurij Vega in trgovski tehnični zavod Žiga Zois; včeraj so stojnice slovenskih višjih srednjih šol obiskali učenci nižje srednje šole Ivan Trinko iz Gorice.

Na včerajšnjem odprtju trdnevnega salona usmerjanja so bili prisotni tudi tržiška občinska odbornica Mariella Natural, pokrajinska odbornica Bianca DELLA Pietra in deželní odborník Roberto Molinaro, saj je ravno dežela eden izmed pokroviteljev prireditve. Po njihovih besedah je salon usmerjanja še kako koristen, saj je za nižješolce izbira višješolske smeri ključnega pomena za njihovo študijsko-poklicno pot in osebnostno rast.

**GORICA** - Ob dvojni obletnici dve razstavi likovnih del Roberta Faganeli

## Oboževalec narave

Robertu Faganelu pripada posebno mesto med likovnimi umetniki iz našega prostora. Verena Koršič Zorn, ki je sinči s kritičko besedo pospremila odprtje razstave Faganelovih slik v galeriji Kulturnega centra Lojze Bratuž, je o njem dejala: »Sodi v generacijo umetnikov, ki je po koncu druge svetovne vojne prispevala k ponovni oživitvi in rasti umetnostnega ustvarjanja na skrajnem robu slovenske zemlje, ki je bil po svetovnem spopadu dodeljen Italiji in prepuščen novim izzivom ... V svoje slikarstvo in s tem tudi v slovensko umetnost je vnesel širino in velikopoteznost svetovnih obzorij, ki sta bili podarjeni le nekaterim slovenskim umetnikom, živečim v tujini, v naravno še neokrnjenih deželah: že pred več desetletji, ko so bile razmere neprimerne za take podvige, se je kot mlad ustvarjalec odpravil na daljše nenavadno potovanje s strastjo iskalca drugačnih načinov življenja, nenavadnih motivov, drznih barvnih prepletov in svetlobnih odbleskov.« Ključ za razumevanje razstavljenih del - 55 olj na platno iz obdobja 1987-2009 - pa smo našli v naslednjih kritičarkinskih besedah: »Z leti se je njegovo oko izostriло, ni se več zadovoljilo z zunanjim podobo vidnega sveta: obrnilo se je navznoter in začelo opazovati veličino in nepredvidljivost narave iz drugačne perspektive. Iz tega se je rodil umetnik, ki mu narava pomaga pri izpovedovanju tudi lastnih občutij in razmišljanj.«

Že bežen spreهد po pritličju in prvem nadstropju galerije bo obiskovalcu razodel, da Faganel slika s svetlobo in barvami, ki pa bo-

do pozornega gledalca prevzele do takšne mere, da se bo znašel v njihovem objemu. »Z neukrotljivo barvno paleteto - tako Verena Koršič Zorn -, spleteno v harmoniji tonskih in svetlobnih efektov, pripoveduje o naravi, o življenju v njej in z njo kot njen večno zaljubljeni oboževalec ... Z ekspresionistično vizijo in včasih skoraj apokaliptičnim zanosom trže iz narave podobe, ki se ga najbolj dotaknejo: včasih se lirično zazre v vodne gladine, zastrte z mrežo vodnega rastlinja, motiv, s katerim se je hraniла vrsta slavnih impresionistov in simbolistov. Spaja se z življenjem obiskanega kraja in ljudi in mimogrede, nevsiljivo pripoveduje o njihovi vsakdanosti, o delu, religioznosti, ustaljenih opravkih.«

Razstava okrona intenzivno leto za umetnika, ki letos obeležuje 70-letnico življenja in 50-letnico likovnega ustvarjanja. Njemu in zbranemu občinstvu je sinči dobrodošlico izrekla predsednica centra Bratuž, Franka Žgavec, glasbeni točki pa sta podarila gojenca šole Emil Komel, pianistka Urška Kumer iz Aleš Lavrenčič, ki je s presestljivim temperamentom in klavirsko spremljavo očeta Hilarija izzval bučen aplavz publike in pohvalne besede Roberta Faganelja, ki je tudi sam v mladosti diplomiral iz violine, potem pa so njegovo na lirične note uglašeno dušo osvojile barve in svetloba. Njegovo dvojno obletnico bodo počastili z odprtjem še ene razstave, in sicer v torek, 29. novembra, ob 18. uri v Galeriji Ars na Travniku, kjer bodo na ogled olja manjšega formata in akvareli. (ide)

Franka Žgavec, Roberto Faganel in Verena Koršič Zorn na sinočnjem odprtju razstave v galeriji Kulturnega centra Lojze Bratuž; na ogled bo do 9. decembra od pondeljka do petka med 17. in 19. uro, dalje pa še do 20. januarja ob prireditvah in po domeni

BUMBACA



**GORICA-NOVA GORICA** - Nova »spominodajalska« akcija v nekdanji carinarnici

## Na meji Album mesta

Tokrat zbirajo aktualne fotografije - »Klub temu, da ni več fizične meje, mesti žal živita z obrnjenima hrbtoma eno proti drugemu«

V okviru projekta Kinokašča - Arhiv spominov in pozab bo Kinoteleje pripravil novo »spominodajalsko« akcijo na nekdanjem mejnem prehodu na Erjavčevi-Škabrijelovi ulici, že tretjo zapovrstjo. Po spovednici za tihotapce leta 2007 in ordinaciji spomina v 2009, bo letos, spet po dveletnem premoru, prišel na vrsto Album mesta. »Tokrat zbiramo aktualne fotografije Gorice in Nove Gorice, zato pozivamo občane obeh mest, da nam v petek, 9. decembra, od 15. do 21. ure na nekdanji mejni prehod prinesejo fotografije,« vabi Anja Medved iz Kinotelejeja.

Dogodek bo potekal v prostorih nekdanje carinarnice, ki je za mnoge občane predstavljala travmatično točko pri prehodu meje. Carinikov in policistov v njej je nekaj let ni več, tam pa še vedno ostaja točka, ki pomeni stik med obema mestoma. »Nova Gorica in Gorička sta sicer dve mesti, a živita na istem prostoru. To

je neka fantastična, izjemna situacija, ki bi se je morali bolj zavedati in ovrednotiti. Še vedno pa ti dve mesti, kljub vsemu, da ni več fizične meje, žal živita z obrnjenima hrbtoma eno proti drugemu. Namen Kinoteleja je tudi ta, da išče priložnosti, da pride do stika med obema mestoma,« pojasnjuje Medvedova.

Razliko med tokratno in prejšnjimi akcijami je ta, da se njeni pobudniki tokrat ne ozirajo v preteklost, temveč želijo zbrati fotografije Nove Gorice in Gorice danes. »Tehnična dovršenost fotografije ni pomembna. Zanima nas predvsem čustven odnos prebivalcev obeh mest do nečesa, kar jim je ali zelo všeč ali jih moti ali se boji, da bo izginilo ... Želimo izvedeti, kako mesto živimo prebivalci. Tako Nove Gorice kot Gorice,« dodaja sogovornica.

Nekdanja carinarnica se bo tako za en dan spremeniла v snemalni studio in sprejemnico, kjer

bodo skenirali fotografije v papirnat obliku ali jih presneli z digitalnih medijev - USB ključkov, CD-jev ... Nato bodo z vsakim darovalcem posneli intervju o tem, zakaj se je posnel in izbral določeno fotografijo. Vse skupaj bodo shranili v digitalnem arhivu, iz fragmentov dobljenega materiala pa bodo ponovno posneli krajski dokumentarec. »Namen tega projekta je prav v tem, da postanejo ti posnetki dirlilo, ki ga meščani obeh mest darujejo prihodnjim bodočim rodovom. Nekaj podobnega kot družinski album, ki se prenaša v naslednje generacije,« razmišlja Anja Medved.

Projekt je nastal v sodelovanju z Videmsko univerzo in s podporo Urada RS za Slovence v zamejstvu in po svetu ter novogoriško mestno občino in Krajevno skupnostjo Nova Gorica. (km)



Nekdanja carinarnica, sredi ceste pa ovira



**AJDOVŠČINA** - Cesarjevo koncesijo prejeli pred 450 leti

# Še vedno stojijo nekdanje fužine

*Odprli razstavo, izdali zgibanko in uredili učno pot ob Hublju*



Poleg bogate kulturne in naravne dediščine ima Ajdovščina tudi zanimivo preteklost na področju splošne gospodarske in posebej industrijske dejavnosti, ki je velik razmah dosegla zlasti ob koncu 19. in v začetku 20. stoletja, ko je kraj ob reku Hubelj veljal za eno pomembnejših gospodarskih središč na Goriškem. Pomemben mejnik na poti gospodarskega razvoja je 16. stoletje, ko so nedaleč od izvira Hublja postavili prve fužine, peči za pridobivanje železa. Pred 450 leti, 12. novembra 1561, je cesar Ferdinand izdal koncesijo za dva plavža ob Hublju in na Vodicah. Začela se je dejavnost na področju pridobivanja in predelave železa in jekla ter kasnejne bakra, ki se je nadaljevala z bolj ali manj uspešnimi obdobji do prve polovice 19. stoletja.

Obletnico so Ajdovci obeležili pred kratkim, 12. novembra, v mladinskem hotelu Pale, nedaleč od kraja, kjer so sredi 16. stoletja, na osnovi cesarjevega patentna (koncesije), postavili prvi plavž in kjer še danes stojijo, delno obnovljeni, objekti nekdanjega fužinarskega središča, ki je ostalo zapisano tudi v krajevnem imenu.

Pripravljana je bila razstava, ki je predstavila zgodovino in dejavnost fužinarskega obrata na Hublju. Razstava je bila organizirana v sklopu projekta "Obnovitev in predstavitev kulturne dediščine na področju gospodarskega razvoja v Ajdovščini". Razstava je bila odprtih za javnost v četrtek, 10. novembra 2011, ob 16.00 urah. Na razstavi so bile predstavljene različne eksponate, ki kažejo na dejavnost fužinarskega obrata na Hublju. Razstava je bila organizirana v sklopu projekta "Obnovitev in predstavitev kulturne dediščine na področju gospodarskega razvoja v Ajdovščini". Razstava je bila odprtih za javnost v četrtek, 10. novembra 2011, ob 16.00 urah. Na razstavi so bile predstavljene različne eksponate, ki kažejo na dejavnost fužinarskega obrata na Hublju.

Rudo za pridobivanje železa - limanit - so kopali v rudniku Napredalo, nad Vodicami, kjer so se do danes ohranili sledovi te dejavnosti. Količine pridobljenega železa niso bile velike, saj tudi rudnik in zaloge rude niso bile bogate. Polizdelke so v kovačijah predelovali v žebanje, kmetijsko orodje, orožje in različne izdelke, tudi za potrebe rudnika živega srebra v Idriji. V drugi polovici 18. stoletja so na Fužinah začeli pridobivanje in predelavo bakra. Že v 17. stoletju je ob Hublju stala tudi velika papirnica (lastniki so bili Lanthierji), o čemer piše J.V. Valvazor, največji razvoj industrije pa se je zgodil v 19. in začetku 20. stoletja, ko so ob Hublju postavili tudi elektrarno, ki je nadomestila dotedanjo izkoriščanje pogonske moči vode.

Na slovensosti ob 450-letnici fužin je o pomenu železa (svetovna proizvodnja



Stanislav Bačar, glavni sooblikovalec razstave, in obnovljeni plavži na Fužinah V.K.

vodnja železa in jekla znaša 1,5 milijarde ton) in železarstva, spregovoril profesor Jakob Lamut, medtem ko je ajdovski župan Marjan Polšak naglasil potenčno izkustvo in znanja ter stalnih prizadevanj za inovacije, kar je v preteklosti omogočalo premagovanje občasnih težav in ki lahko pomaga tudi za izhod iz današnje gospodarske krize. O pri-

pravah na proslavo dogodka ter o potih, ki jih bodo skušali uresničiti v prihodnjem, je spregovoril Stanislav Bačar, ki je, skupaj s sodelavci, veliko truda vložil tudi v pripravo zanimive razstave, ki so jo sočasno odprli v mladinskem hotelu. Na razpolago obiskovalcem je tudi zgibanka Fužine 450 let, urejena pa je tudi zanimiva učna pot ob Hublju. (vk)

## GORICA - 30 let Trijezično rokovanje

V nedeljo v Kulturnem domu

V nedeljo bo osrednja prireditev ob 30-letnici Kulturnega doma iz Gorice. Glasbeni dogodek s trijezičnim naslovom »Rokovanje kultur - La cultura in una stretta di mano - Le culture in t'ue strente di man« bo povsem v skladu z zgledno prakso medkulturnih povezav, ki jih Kulturni dom omogoča in so že obrodile vrsto žlahtnih sadov. Zamisel za prizadevanje je nastala v dialogu med Petrom Gerogletom in dirigentom Valterjem Silvottijem, ki sta tudi režiserja.

Na odru bo izvajalce spremljal orkester ArsAtelier iz Gorice, ki se zarači svoje »mešane« sestave spaja s trijezičnim konceptom prireditve. Na pobudo Slovenskega centra za glasbeno vlogo Emil Komel v njem igrajo glasbeniki z obeh strani goriške meje, dalje s Tržaškega, Videnskega in iz Benečije ter z različnih glasbenih šol (center Komel, Glasbena matica, Glasbena šola Nova Gorica). V orkestru nastopajo mladi in perspektivni, včasih tudi že priznani poustvarjalci; med njimi so Peter Gus, Aleš Laverčič, Joahim Nanut, Ambra Cossetta, Noemi Cristiani, Tina Grego, Ema Krizsik in Aleksandar Paunović. Orkester bo spremljal nastope šestih pevcev, ki so tudi odzra našega prostora: slovensko manjšino v Italiji bodo zastopali Martina Feri iz Trsta, Bojan Kovč iz Sovodenj in Manuel Soban iz Jamelj, novogoriško glasbeno sceno Tatjana Mihelj, italijansko in furlansko pa Alice Pozzetto iz Gorice in Elsa Martin iz Furlanije. Poezije bo prebiral Robert Cotič, napovedovala bo Karolina Černic. Skupaj bodo predstavili glasbene in literarne darove umetnikov-prijateljev Kulturnega doma. Prireditve, ki se bo začela ob 18. uri, bo nekonvencionalna, ob treh jezikih, jo bo zaznamoval mladosten glasbeni utrip. Predprodaja vstopnic poteka pri blagajni Kulturnega doma (tel. 0481-33288).

## JAMLJE - Proslava ob 70-letnici OF Mlajši generaciji predajajo dediščino osvoboditeljev

V večnamenskem kulturnem centru v Jamljah je v soboto potekala proslava ob 70-letnici Osvobodilne fronte (OF), ki sta jo organizirala sekacija VZPI-ANPI Dol-Jamle in domače društvo Kremenjak; pobudo je dala predsednica Zveze slovenskih kulturnih društev iz Gorice Vesna Tomsič. Uvedla je Kremenjakova predsednica Bruna Visintin, ki je poudarila, da si z mladimi odbornicami in odborniki prizadevajo prenašati vrednote Narodnoosvobodilne vojske (NOB) na mlajše generacije, zato da ne bodo tonile v pozabu. Gleda na dejstvo, da so jameljski večer v glavnem obli-

**GORICA** - Levica, ekologija in svoboda

# Del Ponteja imenovali za koordinatorja

Goriški občinski krožek stranke Levica, ekologija in svoboda (SEL) ima novega koordinatorja. To je Paolo Del Ponte, ki je 6. novembra

»tekmoval« na primarnih volitvah leve sredine za določitev županskega kandidata v Gorici. Del Ponte je bil soglasno izvoljen na sredinem zasedanju občinskega krožka, ki je potekalo v Kulturnem domu. Poleg novega koordinatorja so bili v ozki stranki odbor imenovani občinski svetnik Livio Bianchini, mladi članici Carmela Parisi in Anna Ricchiuti ter predstavnik slovenske narodne skupnosti Damjan Nacini. Z izvolitvijo Del Ponteja zapušča krmilo strankinega krožka Paolo Vizintin, ki je bil na koordinatorsko mesto začasno imenovan na začetku oktobra, potem ko so zamrznili članstvo dotedanjega koordinatorja Fernanda De Sarna, ki je zaradi kršenja statuta pod disciplinskim postopkom državnega vodstva stranke.

Med srednim zasedanjem so poleg tega analizirali potek primarnih volitev in spregovorili o pripravah na občinske volitve, ki bodo prihodnje leto. Veliko pozornost bomo namenili zlasti mladim, brezposelnim in vsem tistim, ki nimajo socialne in zdravstvene zaščite,« poudarja Vizintin in napoveduje, da bo stranka SEL z vsemi svojimi močmi podprla župansko kandidaturo Giuseppeja Cingolanija in si bo prizadevala za uveljavitev leve sredine. Vizintin za zaključek z zadovoljstvom ugotavlja, da se je v SEL vključilo tudi več Slovencev, in razlagata, da ima goriški krožek levčarske stranke tudi svojo spletno stran www.selfederazionegorizia.it. (dr)



saj smo se volivcem predstavili v zelo težkih razmerah. Do oktobra ni bila sklicana niti ena seja članov, vodstvo je bilo zelo vprašljivo zaradi nespovationja pravil krožka in pravic vpisanih. 117

zbranih glasov tako ne predstavlja slabega rezultata, sploh smo zadovoljni nad mnenji glede sposobnosti, korektnosti in ugleda našega kandidata,« pravi Vizintin, ki je zadovoljen, da je zdaj v krožek zapihal svež zrak, saj se je v stranki vključilo veliko novih članov. »V prihodnjih tednih se bo pričela priprava programskih smernic za občinske volitve, ki bodo prihodnje leto. Veliko pozornost bomo namenili zlasti mladim, brezposelnim in vsem tistim, ki nimajo socialne in zdravstvene zaščite,« poudarja Vizintin in napoveduje, da bo stranka SEL z vsemi svojimi močmi podprla župansko kandidaturo Giuseppeja Cingolanija in si bo prizadevala za uveljavitev leve sredine. Vizintin za zaključek z zadovoljstvom ugotavlja, da se je v SEL vključilo tudi več Slovencev, in razlagata, da ima goriški krožek levčarske stranke tudi svojo spletno stran www.selfederazionegorizia.it. (dr)



Recital partizanskih pesmi so pripravili mladi domačini (zgoraj); udeleženci proslave (levo)

BUMBUCA

bert Gregorič, predsednik pokrajinskega združenja VZPI-ANPI Paolo Padovan in doberdobski župan Paolo Vizintin.

»Slovenija kot država se ni rodila leta 1991. Njen nastanek sega daleč nazaj v čas, v politično delovanje OF, ki se je brez oklevanju vključila v širše delovanje AVNOJ-a.« Tako je svoj govor začel osrednji govornik na večeru, tajnik VZPI-AN-

PI Dol-Jamle Patrik Zulian. Povzel je nastanek in delovanje OF ter podprtjal dejstvo, da je v štirih letih od ustanovne seje bila sposobna postaviti ljudsko vladu 5. maja 1945 v Ajdovščini. »Res je, da so se ljudje spontano mobilizirali in delovali v protifašističnem duhu. Ne smemo pa pozabiti, da takšna spontanost ne bi bila dovolj brez močne in enotne organizacije, ki bi moči vodila in usmerjala,« je podprtjal govornik in dejal, da so se z analizo stanja in akcijskim programom KPS globalno strinjali tako levi sokoli kakor krščanski socialisti in kolektiv kulturnikov. Iz tega so nastale temeljne točke OF, od katerih je prva bila takojšen oborožen spopad z okupatorji. Zulian je še dodal, da pod udarci fašistične propagande in notranje kolaboracije je bila enotnost ogrožena, vendar je izvršni odbor OF z Dolomitsko Izjavo dokončno utrdil enotnost fronte, ki je nato neomajno zdržala do osvoboditve.

Večer je z glasbenimi točkami popestril harmonikar Matej Emili, ki pri društvu Kremenjak že nekaj let pridobil in uspešno vadi diatonično harmoniko pod vodstvom profesorja Andreja Gropajca. Mladi domačini Martina in Ivan Semolič, Sara in Marko Vizintin ter Jasmin Legiša so pripravili in režirali recital partizanskih pesmi različnih avtorjev: citirali so Iga Grudna, ki je med vojno okusil ječo in taborišče, Karla Destovnika Kajuha, ki je pisal take pesmi, ki so izraz vseh ljudi, ki so bili mladi med vojno in so verjeli v smisel boja in upora, Maričko Žnideršič, ki podoživila v svojih pesmih tragiko svoje generacije in njeni hrepenenje in razočaranje. Edvarda Kocbeka, ki živo opisuje dneve, ko so leta 1944 gorele Mavhrinje, pa še Cerovlje, Medja vas, Vižovlje, Mačkovlje in Komen, daje Jožeta Tovornika, Petra Levca in Lily Novi, ki so tudi sami na koži okusili vojno.

Jameljski večer so zaključili s predstavljivo videozapisa, ki ga je pripravila odbornica društva Jasmin Legiša. Posnela je razne dokumente in slike, ki so jih dali na razpolago odborniki in člani domače sekcije VZPI-ANPI. Posnetek je obrazložil Patrik Zulian.





**NAŠ POGOVOR** - Trener vratarjev Udineseja Lorenzo Di Iorio o Handanoviću

# »Samir, fanaticni perfekcionist«



LORENZO DI IORIO  
PHOTO-LIFE

Lorenzo Di Iorio je človek, ki je v zadnjem letu preživel s slovenskim vratarjem Samirjem Handanovičem največ časa. 57-letni trener vratarjev videmškega prvoligaša Udineseja, doma iz San Benedetta al Tronto, zelo dobro poznava svoj posel. Vratarje trenira 22 let. Svojo trenersko pot je začel s Furlanom Gičijem Del Nerijem v C2-ligi. Pred tem je tudi sam nosil dres številka ena v prvenstvih C-lige. Samirja, ki je zanj

»številka ena vseh številk ena«, je označil za »fanatičnega perfekcionista«.

**Ali ste že poznali Samirja Handanoviča, preden ste v lanskem sezonu podpisali pogodbo z Udinejem?**

V ožjem krogu trenerjev vratarjev se vsi dobro poznamo. Že pred časom, ko je Samir prvič podpisal za Udinec (leta 2004 op. int.), mi je takratni trener vratarjev Udineseja Zampa poročal o mladem in zelo perspektivnem slovenskem vratarju, ki ima vse lastnosti, da postane vrhunski vratar. Takrat sem ga prvič videl v živo na tekmi državnega pokala. Tako mi je zapustil zelo dober vtis. Očarala me je njegova fizična postava in kako dobro obvlada moderen način branjenja. Nato sem ga spremjal v Trevisu, kjer sicer ni odigral najboljše sezone. Leto kasneje je bil celo samo tretji vratar Lazia. Rimini (B-liga) je bil zanj odskočna deska. Ko se je vrnil v Videm, je prvenstvo začel kot pomožni vratar. Chimenti je nato pobral mesto.

**Ali se še spominjate prvega treninga s Handanovičem?**

Ko sem ga videl prvič, sem takoj razumel, da imam pred sabo vratarja izjemnih fizičnih sposobnosti. Vratarja, ki v popolnosti posebebla to igralko mesto. Vratarja, ki je na visokih žogah brezben. Samir hitro reagira in je elastičen, četudi je zelo visok. Zaradi teh lastnosti, ga lahko uvrščamo med svetovne

»top« vratarje. Na nekaj pa ne smemo pozabiti.

**Na kaj pa?**

Samir je lahko srečen, da je med svojo kariero imel same dobre trenerje vratarjev. Vsi so mu pomagali, da se je lahko razvil v odličnega številka ena. Najprej ga je pri Udineseju vodil Alessandro Zampa, nato Lello Senatore. Najbolj srečen sem bil doslej jaz, ker s Samirjem žanjeva uspehe, ki jih je slovenski vratar sejal vsa ta leta. Samir je v najboljših letih in lahko na tako visoki in še višji ravni igra še veliko sezona.

**Ali se je pred leti Handanovič pravilno odločil za igranje v B-ligi (pri Riminiju)?**

Pravilno. Tako igranje v A kot v B-ligi je za vratarja zelo težavno. Po tisti sezoni se je vrnil, kamor spada, v A-ligo. Izkušeni trenerji o tem nismo imeli nikoli dvomov.

**Kako pa je Samir kot vaš »učenec« na treningih?**

Zelo zahteven in natančen. Skrbi za vsak minimalen detajl, pozoren je na vsako

**Postavil je novi rekord.**

Resnici na ljubo bi to lahko počel tudi kak drugi vratar, če le ne bi po treningih lenaril na domačem kavču. Samir se že dan po tekmi dokumentira o prihodnjem nasprotniku in predvsem o nasprotnikovih najboljših izvajalcih enajstmetrovk in prostih strelov. Veliko ur preživi doma pred televizorjem in preštudira, kako nogometari izvajajo kazenske strelle. Rad pa bi poudaril, da Samir ni specializiran za branjenje enajstmetrovk. Če bi to trdil, bi ga lahko užalili. Samir je vsestransko vrhunski vratar.

**Vi ste trenirali same vrhunske vratarje: Pagliuco, Tolda, Taibija, Fontano in druge. S kom bi lahko primerali Handanoviča?**

Samir je veliko boljši od vseh teh. Bodimo odkritosrčni: boljši je tudi od Buffona, ki je že mimo svojih

1986 op. int.) in Samir Handanovič. Samir je vsekakor boljši, pa ne samo zato, ker ga treniram jaz. Oba sta produkta dveh različnih trenerinskih šol, nemške (Neuer) in italijanske (Handanovič).

**Katere so razlike med temo šolama?**

Povedal vam

najboljših let. Samir je visok 192 centimetrov, toda gibčen je kot deset centimetrov nižji človek. To mu daje dvojno prednost: lahko izkoristi tako višino kot gibčnost. Hkrati je zelo reaktivni. Toldo je bil v tem elementu slabši. Tudi nizke žoge zanj niso problem, kot tudi igranje z nogo. Odlično brca in podaja tako z levo kot z desno nogo. Samir ima prirojene fizične lastnosti. S trdim delom, trudem in veliko dobre volje je napredoval do teme. Močno se je približal popolnosti. On pa o tem noče niti slišati, saj želi stalno napredovati in se izboljšati. V tem ga občudujem.

**Ali je Samir praviljen na prestop v »top« klub?**

Absolutno.

**Kdo so najboljši evropski oziroma svetovni vratarji?**

Najboljša vratarja na svetu sta Bayernov vratar Manuel Neuer (letnik

bo le en primer. Vratarji, ki jih treniramo Italijani, skušajo zaustaviti nasprotnike napadal-



**ALPSKO SMUČANJE - Kanada**

## Moške tekme pod vprašajem zaradi snega, nastop deklet pa ni ogrožen

LAKE LOUISE - Kanadski organizatorji uvodne moške smukaške preizkušnje svetovnega pokala alpskih smučarjev so zaradi močnega sneženja v sredo odpovedali prvi uradni trening. Ker vremenska napoved do konca tedna obeta nove pošiljke snega, je ogrožena izvedba jutrišnjega smuka in nedeljskega superveleslaloma v Lake Louisu.

Svetovni pokal alpskih smučark v ameriškem Aspnu ni ogrožen. Jutri bo tako na sporednu veleslalom s prvo vožnjo ob 18.15 in finalom ob 21.15. V nedeljo bo še slalom (18.15/21.00). Tina Maze bo nastopila na obeh tekma-

TEKI - Danes ženski sprint v Kuusamu (kvalifikacijski) ob 10.45, na izpadanje ob 12.30.

## ODBOJKA

### Italija zlahka proti Kitajski Danes ZDA

KAGOSHIMA - V tretjem krogu svetovne odbokarske lige je Italija z gladkim 3:0 (25:10, 25:18, 25:14) premagala Kitajsko (Zajčev 13, Savani 10, Sabbi 9), danes pa jo čaka dvoboje proti ZDA. Začetek ob 10.20 po našem času (Sky sport). Vrstni red: Brazilija in Poljska 10, Rusija 9, Italija in Argentina 8, Iran 7, ZDA in Kuba 6, Srbija in Egipt 3, Japonska 2, Kitajska 0.

**ZAOI** Slovenija - Ukraina 3:1 (-21, 24, 21, 18)

**NOGOMET - Udinese že drevi doma ob 20.45**

## Roma bo napadala

Tako napoveduje trener gostov Luis Enrique - Totti ne bo igral

RIM - Če proti Udinešu noči biti v težavah, moraš napadati vseh 90 minut, toda zelo moraš hkrati biti pozorne na njihov smrtonosni protinapad,« je pred drevišnjo vnaprej igранo tekmo A-lige na stadionu Friuli v Vidmu (ob 20.45) povedal trener Rome Luis Enrique, ki je dejal tudi, da je navajač Udineša, ker izjemno ceni delo, ki ga je videmski klub opravil v zadnjih letih. »Vem, da bo posest žoge na naši strani, ker bo Guidolin čakal, da nas užene s protinapadi, toda našega sloga igre ne bomo spremenili. Sem pa tudi zelo radoveden, kako se bomo obnesli proti tako dobrimi ekipi kot je Udinese,« je še dejal španski stra-

teg, ki v Vidmu ne bo mogel računati na Tottija. Poln pohval za Romo je tudi Guidolin, ki ima s tem klubom slabe izkušnje, saj je proti njemu skoraj vedno izgubil. Udinešev trener je na včerajšnjem srečanju z novinarji potožil, da se bo njegovo moštvo težko obdržalo v vrhu. Pod pritiskom je napad, v katerem uspešno igra le Di Natale, Floro Flores pa v ligi še ni dosegel gola. »Oba skupaj lahko igrata le, če vse dejuje kot po olju,« je dejal Guidolin.

**DRŽAVNI POKAL, 4. KROG:** Fiorentina - Empoli 2:1, Genoa - Bari 3:2 po podaljških, Cagliari - Siena 1:2.

ca pri igri ena na ena tako, da mu z rokami prestreže žogo. Nemška šola pa uči, da vratar do zadnjega trenutka na nogah spreminja napadalca, ki mu pride naproti. Katera šola je boljša? Obe sta dobri. Treba je izluščiti najboljše stvari ene in druge. V zadnjih letih je veliko napredovala tudi poljska trenerska šola vratarjev, španska pa mi ni všeč. **Ali so v Italiji še drugi obetavni mladi vratarji?**

Žal jih ni. Skrbi me, ker v A-ligi igra veliko tujih vratarjev. Mladim dočačinom ne zaupajo.

**Vi že veliko let sodelujete s trenerjem Guidolinom?**

Guidolina sem spoznal pred dvajsetimi leti, z njim pa sodelujem dvanajst let. Tudi on je zelo natančen in pozoren na vsak detalj. Podobno kot Samir.

*Jan Grgič*



KOŠARKA - 6. krog evrolige

# Union Olimpija z izleta v Barcelono z minusom 26

*Ljubljanci povsem nemočni - Uvrstitev v drugi del vse bolj oddaljena*

Regal Barcelona - Union Olimpija 72:46 (23:16, 40:26, 63:32)

Košarkarji Uniona Olimpije so v šestem krogu evrolige doživeli peti poraz. Na gostovanju v Barceloni so izgubili s 46:72 (16:23, 26:40, 32:63). Srečanje je bilo povsem enosmerno, Barcelona pa je iz minute v minuto stalno višala svojo prednost, ki je ob koncu tretje četrtine znašala že 31 točk. V zadnjih desetih minutah so domačini nekoliko popustili in Ljubljancam dovolili, da celo dobijo to četrtino in nekoliko ublažijo visok poraz in srečanje sklenejo z minusom 26 točk.

Na treh nastopih izven Stožic je Union Olimpija pokazala tudi izredno neučinkovitost in »pridelali« kar 78 točk primanjkljaja, ob tem, da so v Sieni dosegli 57 točk, v Kazanu 51, tokrat pa zgolj 46.

Tekma bo šla v zgodovino evropske košarke, saj je legenda katalonskega velikana Juan Carlos Navarro (včeraj je bil s 14 točkami najboljši strelce svoje ekipe) postal najboljši strellec evrolige. Od leta 2000 dalje, ko je skrb za najelitnejše evropsko klubsko tekmovanje prevzel Uleb, je španski reprezentant dosegel 2716 točk, s čimer je na lestvici strelcev prehitel Marcusa Browna.

Najboljša strelca pri Ljubljancih sta bila Danny Green in Aleksandar Čapin s po desetimi točkami.

S tretjim zaporednim porazom so se košarkarji Uniona Olimpije še za korak oddaljili od uvrstitev v drugi del tekmovanja. Prihodnji četrtek bo v Stožice prišel Montepaschi iz Siene.

**Ostala izida:** Nancy - Bennet Cantu 76:75, Maccabi - Armani Milan 85:76.

## NOGOMET

### Dober start jubiteljev Primorja

Real Union - Primorje Društvena Gostilna Gabrovec 0:3 (0:2)

Strelec: Vrse 3

Primorje: Kuk, Lipovec (Milič), Prinival Norman, Karanović, Svab, Lenarčič, Emili, Candotti, Mozetič, Prinival Nedir, Vrse.

Letošnje prvenstvo so Jubitelji Primorja začeli kot že dolgo ne. V gosteh so v prvem krogu premagali ekipo Real Union iz Tržiča. Skozi vse srečanje so bili boljši in so prikazali lep nogomet. Ob koncu tekme bi lahko bila razlika v golih še višja. Ostrostrelec Vrse je poskrbel za heat-trick in se po poletnem premoru predstavil v izvrstni formi, Kuk je v vratih prestal krstni nastop brez prejetega gola, ostali pa so svojo nalogo prav dobro opravili. Že ju tri čaka rdeče-rumene druga prvenstvena tekma, ki bo na igrišču Ervatti ob 14.30.

#### Tudi globa za Primorje

Disciplinska komisija deželne nogometne zveze je v nedeljo izključenega trenerja Vesne Andreja Massaia kaznovala s prepopovedjo nastopanja do 2. decembra (en krog), s prepopovedjo igranja za en krog pa je diskvalificirala še dva igralca kriškega društva, Ferruccia Degrassi (zaradi izključitve) in Nikolo Gajčanina (4. opomin). Konec tedna ne bosta smela igrati tudi Lorenzo Valditara (Zarja) in Sebastiano Ferero (Primorje).

Blagajnik ŠD Primorje bo moral zvezni odšteti 100 evrov globe. Kriva ranjajo je skupina ljudi, ki so - kot piše v sporočilu zveze - takoj po tekmi in kasneje pred slačilnico grozili sodniku in ga žalili.

## Obvestila

AŠD SK BRDINA obvešča, da se bodo tudi v letosnjem zimskem sezoni odvijali tečaji smučanja. Informacije lahko dobite na sedežu društva, Repentaborška ul. 38 na Opčinah, ob ponedeljkih od 20.00 do 21.00 ure. Tel. Valentine 3405814566, www.skbrdina.org www.skbrdina.org

AŠD SK BRDINA obvešča člane in tečajnike, da naj se oglasio pri društvu glede nakupa v predprodaji sezonske karte, kajti so možne določene ugodnosti. Najkasneje do 27. novembra. Informacije: Sabina tel.št. 348-8012454.

SK DEVIN prireja poldnevne in celodnevne tečaje smučanja in deskanja za otroke in odrasle v kraju Forni di Sopra vsako soboto in nedeljo od 14. januarja dalje. Predviden je avtobusni prevoz z odhodom iz Nabrežine. Informacije in vpisovanja na: info@skdevin.it ali pa na 335 810449 (Erika)

## FORMULA ENA Med McLarnom in Mercedesom ne bo »ločitve«

SAO PAULO - Vodstvo McLaren, moštva formule 1, je zanikal natolceanja, da se odrekajo Mercedesovim motorjem in se vračajo k Hondinom. Novico o spremembah je objavila nemška revija Auto motor und sport, ki se je sklicevala na vire iz Honde.

»Mi smo zadovoljni s sodelovanjem z Mercedesom. Ni mi jasno, od kod te govorce, zagotovo lahko potrdim, da bomo z Mercedesom sodelovali tudi po letu 2012,« je dejal direktor McLaren, Jonathan Neale.

Od leta 2013 McLaren ne bo več brezplačno prejemal motorjev od Mercedesa, ampak jih bo moral plačati osem milijonov evrov. Sodelovanje med podjetjema traja od leta 1995, s Hondo pa je bil McLaren partner od leta 1988 do 1992.

**SOČI 2014** - Predsednik Mednarodnega olimpijskega komiteja (Mok) Jacques Rogge je prireditelje zimskih olimpijskih iger leta 2014, ki jih bo gostil Soči, pojavil za izjemen napredok pri pripravah.

## TENIS - Finale ATP

### Roger Federer že v polfinalu



LONDON - Švicar Roger Federer se je po zmagi nad Američanom Mardyjem Fishem na sklepnom teniskem turnirju sezone ATP v Londonu že uvrstil v polfinale. Federer je ameriškega tekmeča premagal po treh nizih (6:1, 3:6, 6:3) in se v polfinale prebil s polnim izkupičkom 3:0 v zmagah. Ta-

ko je na dobrì poti, da še šestič v karieri osvoji zaključni turnir.

Pozno zvečer sta se v tekmi dneva v londonski Areni O2 pomerila Španec Rafael Nadal in Francuz Jo-Wilfried Tsonga, oba v skupini B doslej že »črtvi« Federerja. Zmagovalec se je Švicarju pridružil med najboljšo četverico.

## NAŠA DRUŠTVA - Športno združenje Olympia

### Model, ki se obrestuje



Clanska ekipa je v lanski sezoni napredovala v deželno C-ligo

BUMBACA

Športno združenje Olympia je na Goriškem društvo, ki najdlje goji odbojkarsko tradicijo. Danes združuje 206 članov, od katerih je 79 aktivnih odbojkarov in odbokaric, večina pa je najmlajših, ki obiskujejo vadbo predšolskih otrok, športno gimnastiko, ritmično gimnastiko in ples. Od vseh je kar 152 mladoletnih članov, le 54 pa je polnoletnih. Skratka, obračun je v primerjavi z obdobjem pred približno šestimi leti izredno pozitiven: število članov se je od takrat skoraj potrojilo. Odbor, ki mu je takrat začel predsedovati Gregor Šfiligoj – dvanajsti predsednik vodi klub od leta 2003 – se je zavestno odločil, da bo na ruševinah projekta Rast sam nekaj zgradil. Izziv je bil velik, danes pa so rezultati na dlani. Modela, po katerem naj bi se zgledovali, takrat niso imeli, gradili pa so počasi, predvsem z vestnim delom: »V sezoni 2004/05 smo gojili že tri leta otroško telovadbo, ob tem pa je bilo pri nas le 16 mladincev in mladink. To so bili temelji, na katerih smo potem razvili sedanjo strukturo društva,« se spominja športni direktor in duša odbojkarskega delovanja Andrej Vogrič.

Danes Olympia ni le društvo s številnimi mladimi športniki, ampak se lahko ponaša tudi s kvalitetnimi igralci. Dvanajst odbojkarov od 11. do 15. leta starosti igra tudi v različnih deželnih selekcijah: »To so večinoma vsi, ki so pri Olympiji začeli s športno gimnastiko, kar dokazuje, da je naš model, kjer otrok do 10. leta starosti trenira izključno športno oziroma ritmično gimnastiko, ne pa minivolley – zmagovali. Otroci pridobivajo tako vse motorične sposobnosti, ki so potem baza za nadaljnje športno udejstvovanje,« pojasnjuje Vogrič, Šfiligoj, ki je v našem pogovoru napovedal, da v naslednjem mandatu ne bo več predsednik, pa se sprašuje, ali je ravno ta odločitev tudi vplivala na porast števila članov. Po podatkih, ki jih zbira Vogrič, se približno 50 % otrok, ki obiskujejo otroško telovadbo, odloči tudi za odbojko. Večina članov živi v mestu, drugi pa prihajajo iz okolice Brd in iz Števerjana. »Če upoštevamo samo odbojko, ima Olympia v Gorici največjo bazo igralcev, sicer pa je v mestu najsteviljnije društvo UGG,« meni Šfiligoj, ki si obenem želi, da bi otroci izbirali Olympia predvsem zaradi kvalitete dela, ki ga nudijo: »Hotelji smo se odresti politične delitve otrok, ki je prevladovala pri vklju-

čevanju na naše društvo oziroma k Domu. Seveda pa se še vedno dobi kdo, ki društvo izbira glede na pripadnost in najbrž bo moralno miniti še nekaj generacij, da bomo to premostili.« V kvalitetito je Olympia že veliko vložila in še naprej vlagala, seveda pa vse to pogojuje razpoložljiva finančna sredstva: »Trenerji, ki so kvalificirani in dajejo jamstvo, da bo delo kvalitetno, stanejo,« priznavata Šfiligoj. Usmerjanje bivših igralcev v trenerstvo gorischemu klubu ni uspelo, zato iščejo trenerje na drugi strani državne meje: »Tu pa je še druga težava, ki ni ukorenjenega samo na našem športu. Tudi na drugih področjih opažam, da gledamo večkrat zaničevalno na tisto, kar izhaja iz naše majhne skupnosti, tuje pa je naspromed vedno boljši. Prav zato mislim, da ni veliko naših trenerjev.« Edina »domača« trenerja (z ustreznimi izkaznicami) sta pri Olympiji samo Andrej Vogrič in Damjana Češčut.

Celotna dejavnost Olympia pote ka v Slovenskem športnem centru Mirka Špacapanja. Otroška in mladinska te-

Prav finančne težave so tiste, ki skrbijo odhajajočega predsednika. »Mislim, da to, kar tačas nudimo, je v dani situaciji največ kar zmoremo.« Pri Olympia en del stroškov za otroško in mladinsko telovadno dejavnost krijejo vadnine, finančna sredstva za odbojkarsko dejavnost pa pridobivajo s sponzorji in vadnimi: »Ugotavljam vsekakor, da se trend, ki smo ga zaznavali do lani – mislim na prispevek sponzorjev, ki je bil vsako leto nekaj višji – ustavl. Upam, da bomo letos vsaj izenačili lanski znesek,« dodaja Vogrič. Dotok vseh finančnih sredstev je letos manjši tudi zato, ker šest mladoljetnih igra v članski ekipi in torej ne plačuje vadnin (»prikrjašni« so za 1.500 evrov), letnega prispevka društva pa ne plačujejo niti igralci U16, saj ekipa deluje v sodelovanju z deželno odbojkarsko zvezo: klub torej v tem primeru ne prejema vadnin, po drugi strani pa stroške trenerjev krije zveza. Delovanje se ob tem finansira še s prispevki javnih uprav: »Od njih dobimo približno 22 %, kar je v primerjavi s slovenskimi kulturnimi društvami zelo malo. Napovedi, da bodo manjšinski organizacijam zmanjšali letne prispevke v Rimu in Ljubljani, športnih klubov ne bo prizadelo tako kot druge, saj moramo mi iskati glavnino sredstev druge,« dodaja športni direktor.

»Naravno« in nenačrtovano – kot pravi predsednik Šfiligoj – je tačas v ospredju moška odbojka (štiri vadbene skupine), 21 deklet pa trenira skupaj. »Sprva smo mislili, da bodo dekleta, ki zaključijo vabo ritmične gimnastike, igrale pri Govolleyu, vendar smo se v zadnjih letih oddaljili od tega projekta, ki ni imel trdne strukture.« Odprtji so na nova združevanja ali sodelovanja, napoveduje Vogrič, tudi v sklopu Govolleya: »Dovoli bi bilo, da bi dobili tri nove odbornike, ki bi poprijeli za delo, saj je Govolley v bistvu že goriški Zalet.« Ker še ni prišlo do dogovora, vadijo dekleta pri Olympia, kjer pa se že zavedajo velike prostorske stiske.

Pri moških pa so cilji oziroma že le začartane: »To, kar smo razvili v sestih letih, je lahko osnova za višjo, B2-ligo,« napoveduje ambiciozni Vogrič, ki se seveda zaveda, da bo na to lahko vplivalo več dejavnikov (študij in delovne obveznosti fantov v prvi vrsti), previdni Šfiligoj pa opozarja, da so za take načrte potrebna finančna sredstva.

Veronika Sossa



**KOŠARKA** - Jadran Qubik jutri na Opčinah (20.30) proti Codroipu

# Ne podcenjevati

V desetem krogu državne C-divizije bodo jadranovci jutri ob 20.30 na Opčinah (telovadnica Polisportive, sodnika Benečana Gherardini in Brocca) sprejeli v goste Codroipo. Furlani že nekaj let nastopajo z izkušeno peterko in skupinico odličnih mladičev letnika 1993, ki so že pripravljeni na igralne na tako visoki ravni. Nosilci igre ekipe so sicer preverjeni branilci Cipolla, Martina in Serrao ter visoka Marella in Max Rossi, ki je pred nekaj leti igral tudi za Jadran. Doslej so sicer zbrali vsega dve zmagi, vendar so zelo neugodna ekipa, ki je nikakor ne gre podcenjevati.

Delovni tened jadranovcev v telovadnici ni potekal najbolje. Max Spigaglia je ležal z gripo, Peter Franco pa je bil odsoten zaradi službenih obveznosti. Oba bi sicer naposled morala stopiti na igrišče. Fanje bodo po spodrsljaju iz Montebellune seveda skušali takoj popraviti vtis, želijo pa si, da bi bili navijači tudi v domači dvorani šesti mož na igrišču.



Spigaglia se muči z gripo KROMA

## DEŽELNA SELEKCIJA LETNIKA 1997

### Jadranovec in kar šest igralcev Brega

V tržaško-goriškem izboru kandidatov za sestavo deželne košarkske reprezentance letnika 1997, ki bo prihodnje leto nastopila na Trofeji dežel v Markah, je med 18 igralci kar sedem članov naših društev, od tega šest igralcev Brega. Trenerja Andrea Vicenzutto in Robi Jakomin sta namreč na trening, ki bo v ponedeljek ob 17.15 v telovadnici pri Briščikih, povabila tudi Michaela Bazzarinija, Giacoma Crismanija, Luco Gellenija, Luka Giacomini, Mattea Norbeda in Lenarda Zobca (vsi Breg) ter Iva Ušaja (Jadran). Ostali igralci so člani Ardite, Azzure, Goriziane, Don Bosca in Cervignaneseja. Trenerja bosta v prihodnjih dneh preverila znanje še približno enakega števila fantov z Videmskega in Pordenonskega, nato pa sestavila 20-člansko reprezentanco, ki bo skupaj redno trenirala do aprila, ko bo opravljen dokončen izbor reprezentantov za nastop na turnirju v Markah.

## PROMOCIJSKA LIGA

### Sokol in Bor zmagala kljub neprepričljivi igri



Najbojni strelec z 19 točkami je bil Alex Vitez (Sokol)

KROMA

#### Sokol - Skyscrapers 63:60 (20:22, 32:31, 49:41)

Sokol: Piccini 3, Guštin 1, N. Sossi 12, Budin 9, Vitez 19, Doljak 12, P. Rogelja 4, J. Rogelja, Semolič 2, Moscatti n.v. Trener Lazarevski. SON: 19.

Sokol je na vnaprej odigrani tekmi 3. kroga dosegel prvo letošnjo zmago, prikazal pa je le toliko, kolikor je zadostovalo, da je premagal Tržačane. Predvsem v prvem delu je zelo slabo delovala obramba, tako da je bil prvi polčas izenačen. Najboljšo predstavo so sokolovci pokazali v tretji četrtini, ko so povedli tudi s 13 točkami naskoka. Visoke prednosti pa niso obdržali, saj so v zadnjem delu igrali v napadu neorganizirano in zaletavo. Tržačani so počasi zmanjšali zaostanek, vendar je Sokol, ki ga je prvič letos tudi s klopi vo-

dil trener Lazarevski, uspel obdržati nekaj točk prednosti in dosegel končno zmago.

#### Bor NLB - Santos 64:62 (9:8, 21:29, 39:45)

Bor: Pertot 9, Manta 3, Bassi 6, G. Liccari 4, Buzzi, Pallini 5, Peretto 9, Galocchio 20, Liccari M. 3, Masè 4, Tanašević. Trener: Martini. SON: 20. PON: Pertot, Masè.

Proti mladim nasprotnikom je Bor, ki sicer nastopa zunaj konkurenco, zmagal, vendar je tokrat prikazal neprepričljivo predstavo. Vse do končnice so Svetovanci zasledovali nasprotnike, nakar so z nekaj uspešnimi akcijami spreobrnili razmerje sil in zmagali. V zadnjem delu se je izkazal Galocchio, ki je na koncu zbral 20 točk.

**ODBOJKA** - Sloga Tabor Televita v nedeljo v Repnu proti močni ekipi Valsugana

# Nasprotnik jim bo izmeril pulz

### Deželne lige: večino ekip čaka popravni izpit



Doslej vsakič zelo soliden Andrea Vatovac ima težave s hrbitno mišico

KROMA

Dvanajst točk v šestih nastopih in le dva poraza po tie-breaku. To je dosedanji izkupiček Sloge Tabor Televita v državnem prvenstvu B2-lige, v katerem nastopa kot novinec. Slogaši so doslej najbolj uspešno igrali na domaćem igrišču v Repnu, kjer so še nepremagani (tudi na govoranjih pa so vedno osvojili vsaj točko), v nedeljo (ob 18. uri) pa jih čaka rez težka preizkušnja. Gostili bodo namreč drugovrščeno Valsugano, ki ima na lestvici dve točki več in je izgubila le proti Prati. Prejšnji tened je na primer prepričljivo premagala Bibione, gladko pa je odpravila tudi ekipo iz Mester, ki je doslej zbrala prav toliko točk kot Battisti-jevi varovanci. Odbojkarji iz Padove so torej zelo nevarni, naša ekipa pa se bo moralaz pazi predvsem odličnega korektorja, ki je na mreži zelo učinkovit. Tudi ostali igralci so

dobi, tako da gre skratka za kompletno ekipo, proti kateri bodo morali slogaši igrati zelo zbrano, še posebno pozorno in urejeno pa bodo morali igrati v bloku in obrambi. Trener Battisti trenutno še ne ve, koliko igralcev bo imel na razpolago. Vatovac in Matevž Peterlin imata pretegnjeno hrbitno mišico, a bi lahko bila mogoče do nedelje nared, tako da bi imel Slogin trener nekaj več manevrskega prostora (na zadnjem gostovanju namreč ni imel na razpolago nobene menjave). Cernuta poškodbe gležnja še vedno ni saniral in zaenkrat še ni jasno, koliko časa bo moral počivati, Nigido pa ima močan bronhit.

Kakorkoli že, slogaši bodo v nedeljo gotovo dali vse od sebe, glede na kvaliteto ekip pa se obeta res lepa tekma, ki bo nedvomno spet privabilna v Repen številne gledalce. (T.G.)

#### Z zmago do šestih točk prednosti

Goriška Olympia bo ta tened gostovala v Trstu, kjer se bo pomerila z Volley Clubom. Tržačani imajo v svojih vrstah nekaj dobrih posameznikov, a so nedvomno v dometu naše ekipe, ki bi z zmago naredila pomemben korak naprej na poti do uvrstitev v skupino za napredovanje, saj bi se z novimi tremi točkami njena prednost pred tretjeuvrščenim Cusom pred začetkom povratnega dela povečala na šest točk.

#### Izboljšati morajo predvsem igro

Soča Zadružna banka Doberdob Sovodnje je v zadnjih krogih igrala vedno slabše. Jutri jo sicer čaka zelo težka naloga, saj je Ferro Alluminio glavni favorit letosnjega prvenstva. Če so možnosti za zmago majhne, pa to ne pomeni, da se mo-

rajo Sočani vnaprej predati. V trenutku krije se namreč pomembno predvsem to, da spet začnejo igrati, kot znajo. Kar delajo na treningih, morajo pokazati tudi na tekmi.

#### Zmaga je tokrat obvezna

Slogaši bodo jutri gostili zadnjevrščeni Mortegliano, ki pa ima sicer le točko manj od njih, saj je prejšnji tened nepričakovano premagal Sočo (tudi Sloga je edino zmago doslej slavila proti Sočanom). Zmaga je v dometu Peterlinovih varovancev, vendar morajo ti zanjo pokazati več kot na zadnjih tekma. Omejiti morajo število napak in igrati agresivno na mreži. Naj še dodamo, da bo tekmo sodil Igor Tomšič.

#### Najtežja tekma

V ženski C-ligi čaka zaletovke letosnjega najtežja tekma. Gostovale bodo namreč pri Vivilu, ki povsem upravičeno zaseda prvo mesto na lestvici in je še ne-premagan, točko pa mu je doslej odščipnil le Talmassons. Ekipa je zelo homogena in kompletnejša, na mreži pa so zelo uspešni tako centri (z žogo "fast") kot krila, ki učinkovito napadajo tudi visoke žoge. Če se hoče naša ekipa enakovredno boriti z domačinkami, mora igrati vsaj tako dobro kot prejšnji tened proti Tarcentu, zbranost in hladnokrvnost pa mora ohraniti do konca, saj so bile v prejšnjem krogu na koncu ob zmago po vodstvu z 2:0 zaradi padca koncentracije in pretirane živčnosti.

#### Po dveh zaporednih porazih je zmaga nujna

Zalet D se bo jutri pomeril z mladim Codroipom, ki je poleti dobil "wild card" in ki so ga že premagale v Jadran-

## KOŠARKA

### Bor Radenska in Breg v gosteh, Kontovel doma

V deželnem C-ligu bo vodilni Bor Radenska skušal podaljšati serijo devetih zmag v Romansu. Jutri se bo srečanje na Goriškem pričelo ob 18.30, sodnika bosta Trombin iz Červinjana in D'Agostino iz Fiumicella. Nasprotniki (8 točk na lestvici) slonijo predvsem na dvojici izrazitih strelcev, to sta izkušena play-makerja in realizatorja Gaggioli (14 točk na tekmo) in Tomat (15). Seznam najnevarnejših mož dopolnjujejo branilci Bullara in Gennaro ter krilni centri Dreas, Cabas in Costa. Na gostovanje se bodo Popovičevi fantje podali brez Marka Medena, ki miruje zaradi mišične poškodbe. Njegovi soigralci pa so se med tednom primerno pripravili na nastop, med drugim tudi preko sredine trening tekme proti Servolani.

**KLJUB ODSOTNOSTIM FAVORITI** - Breg (12 točk) bo jutri ob 20.45 igral v videmski telovadnici Vecchiatto proti skromni ekipi Geatti Basket Time, ki je že lani izpadla iz lige, po repesazu pa je letos doslej zbrala samo eno zmago. Njeni glavni aduti so branilci Puto, Munno in Menon, krilo Favret in centra Battistig ter Pitis. Bregovega trenerja Kraščova nameč bolj kot sam nasprotnik skrbi zdesetkana postava, s katero se bodo podali na pot. Zaradi službenih obveznosti bodo namreč hkrati manjkali Gianluca Giacomi, Elvis Klarica in Giancarlo Visciano, tudi Štefan Samec pa po poškodbi stopala še ni dočela nared za igranje. Predvsem pod kolesom bodo torej Brežani hudo okrnjeni, kljub temu pa imajo menda vse možnosti, da ob prispevku ostalega dela ekipe odnesajo načrtovani točki. Sodnika dvočlena bosta Bean iz Škocjana ob Soči in Valentina Marusig iz Tržiča.

**REAGIRATI PO DVEH PORAZIH** - V D-ligi bo Kontovelj jutri ob 18.00 pri Briščikih (sodnika Videmčana Pillinini in Iaia) v okviru šestega kroga prekrižal orožje s peterko iz Foljana, ki ima tako kdo Brumnovi varovanci 6 točk na lestvici. Po dveh zaporednih zastojih želijo Kontovelci spet ubrati zmagovito pot, čaka pa jih izkušen (Tessarolo) in telesno močan (Franceschi) nasprotnik.

**skem pokalu.** Berlotove varovance pa svojih nasprotnic ne smejo podcenjevati, saj so že prejšnji tened proti Coselliui ugotovile, da je lahko to zelo nevarno. Med tednom so igrale tudi prijateljsko tekmo proti Zaletu C in se na njej izkazale, tako morajo pa odslej igrati tudi v prvenstvu. V zadnjih dveh krogih se je namreč njihov položaj na lestvici precej poslabšal, tako da si v boju za uvrstitev v skupino za napredovanje ne smejo privočiti spodrljajev proti slabšim ekipam.

#### Proti trikrat starejši ekipi

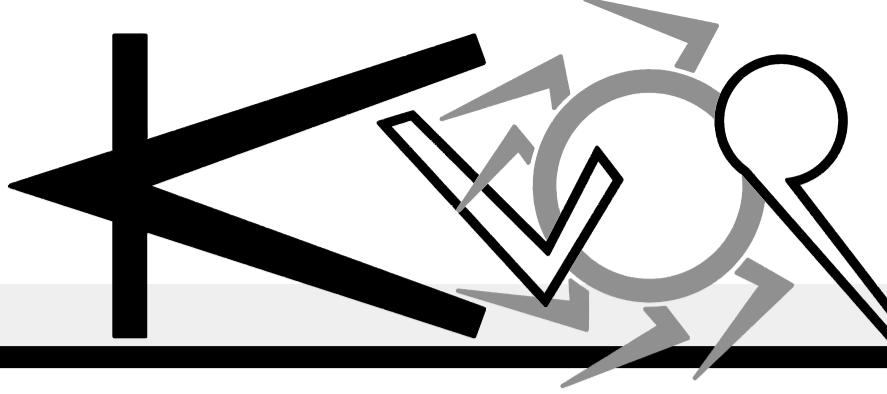
Olympia U17 bo v Gorici gostila tržaško Alturo, ki ima v svojih vrstah tudi igralce, ki so starci že več kot 50 let, zelo malo pa je igralcev, ki jih imajo manj kot 40. Olympia ne čaka lahka naloga, na tekmi proti tako izkušeni ekipi pa bodo morali mladi odbojkarji tudi sami čim manj grešiti. (T.G.)

#### UNDER 18 ŽENSKE

**Breg-Eurovolleyschool 0:3 (7:25, 12:25, 13:25)**

Breg: Klun, Kalin, Pincer, Preprost, Novello, Pilepich, Amabile, Brankovič. Trenerja Zeriali in Desimirovič.

Ekipa Breg je tokrat naletela na zelo solidnega nasprotnika, proti katemu pa je igrala brez štirih standardnih igralk, vključno s tremi izposojenimi igralkami Libertasa, ki so za svoj klub istočasno igrale v prvenstvu do 16 let. Brežanke so se nasprotnicam v bistvu predale že pred samim pričetkom tekme, saj so igrale daleč pod svojimi sposobnostmi, nasprotnice pa so z dobrim servisom in učinkovitim napadom polnoma strle njihov skromen odporn.



## KLOP SE JE SOOČIL S SVETOVNIM ZGRAŽANJEM

# Dvignimo se!

»Vsem in vsakomur posebej med vami želim, da bi imeli vzrok za jezo. To je nekaj dragocenega. Kadar človeka nekaj razjezi, tako kot je mene razjezik nacizem, postane bojevit in močan ter ukrepa.« (Stephane Hessel)

Ko je Stéphane Hessel napisal pamflet *Indignez-vous!* (slov. Dvignite se!), govorov ni pričakoval, da bo njegovo delo obkrožilo ves svet in navdihnilo mnogoč ogorčenih, t.i. Indignados, ki vsak dan protestirajo v zasedajo v mestih vsega sveta. Skoraj nepredstavljivo se zdi, kako je znal ogovoriti in povleči iz mladih vse tisto, kar je v njih tlelo že dalj časa. In iskrica je zaporela. Klop je tokrat želel politični raziskati razloge »svetovnega zgražanja« in kako se je gibanje vsestransko razširilo. Manifestacije in dogajanja so izredno pisana in se med seboj tako razlikujejo, da bi jih vaš petek prijatelj težko vse povzel. Tukaj jih lahko poda le v obrisih.

### Od odporništva do ogorčenosti

Hessova knjižica Dvignite se!, ki je postala pravi manifest ogorčenih, poziva proti brezbržnosti in zagovarja jezo kot izhodišče za ukrepanje in spremembo. V finančni krizi, prepadu med bogatimi in revnimi, nasilnem obnašanju do ilegalnih priseljencev in še marsičem Hessel vidi razloge, zaradi katerih se morajo mladi danes razjeziti in se upreti temu, kar se dogaja. Pri tem odločno zanika nasilje in strogo obsoja pohlep.

Kar človeka še dodatno pritegne, da bi prebral Hessove besede, je njegova očarljiva osebnost. Edini še živeči soavtor Deklaracije Zdrženih narodov o človekovih pravicah je danes duša Mednarodnega etičnega kolegija, katerega pobudnik je tudi Milan Kučan. Stéphane Hessel je v svojem življenju marsikaj prestal. Že na začetku druge svetovne vojne se je v Londonu pridružil odporniškemu gibanju Svobodna Francija pod vodstvom Charlesa De Gaula. Toda bil je izdan, grozovito mučen in zaprt v treh koncentracijskih taboriščih, mdr. v Buchenwaldu in Dori, kjer je kot ujetnik bil tudi naš pisatelj Boris Pahor.

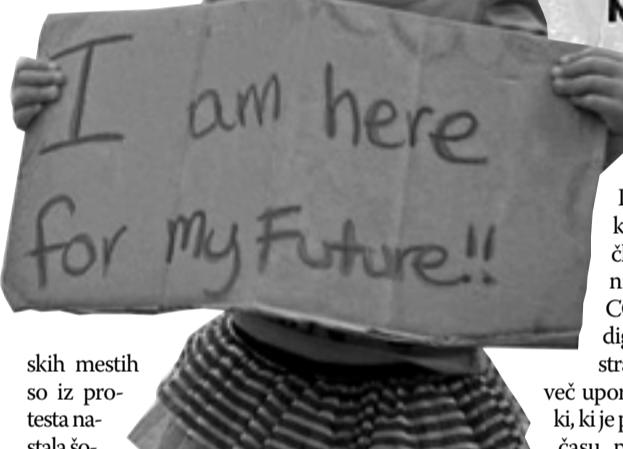
Hessel pa danes opaža, da so socialne pridobitve, ki jih je izbojevalo odporniško gibanje, v temeljih ogrožene. Vse je po-drejeno denarju in nihče več ne spodbuja ustvarjalnega in kritičnega duha.

### Todo el mundo indignado

Da je za krivice, ki nas obkrožajo, le možen tudi praktičen odgovor, so Hessu potrdile mnoge mladi, ki protestirajo po vsem svetu. Prvi so se na njegov poziv odzvali španski Indignados, ki so

maja miroljubno zasedli Puerto del Sol v Madridu. Pozivali so k taki vrsti demokracije, pri kateri bi lahko sodelovali vsi državljanji. »Mi nismo lutke v rokah politikov in bankirjev!« in podobna gesla so kmalu odjeknila po celi svetu.

Julija je 25-letna izraelska državljanica Daphni Leef, obupana zaradi previških najemnin v Tel Avivu, na družbeni strani Facebook pozvala, da naj vsak, ki soglaša z njenim protestom, postavi šotor v središču mesta. Iz dneva v dan je protest proti draginji v državi in Netanyahovi vladi postal večji in močnejši. V približno dvajsetih izrael-



skih mestih so iz protesta nastala šotorišča in množični shodi po ulicah.

Gibanje ogorčenih je septembra prebrodilo tudi Atlantski ocean in prispevalo v New York ter nato še v druga ameriška mesta. Pod gesлом »Occupy Wall Street« so ameriški ogorčeni pozivali ljudi, naj mnogočno preplavijo Manhattan.

Od ZDA do Kitajske preko Evrope je gibanje Indignadosov postal planetarne razsežnosti. Protest proti finančni krizi, premoči sveta financ, bankirjev in politikov ne pozna meja. V zadnjih mesecih se je gibanje razširilo tudi v Sloveniji in v Italiji, kjer smo bili 15. oktobra v Rimu priča veliki manifestaciji, ki se je odvijala sočasno z drugimi



ognomno škodo,« je poudarila. Erika sicer ne spada v najmlajšo generacijo, vendar aktivno sodeluje pri pobuhu Indignadosov, kar dodatno kaže na izredno raznolikost tega gibanja. Njeno delovanje sodi predvsem v sklopu aktivnosti dveh odborov, ki sta nastala v Trstu v zadnjih mesecih: najprej Odbor 15. oktober in nato Odbor proti dolgu, ki ga je nasledil.

K razvoju in vidljivosti gibanja ogorčenih v naših krajih so nedvomno odločilno prispevali tudi dijaki višjih srednjih šol z odmevnim zasedbo tržaškega trga Unità. Po ameriškem zgledu so se preimenovali v Occupystriete in predstavili javnosti ter krajevnim upravam široko paleto zahtev, ki se niso omejile le na šolsko stvarnost. Naj tu omenimo le doseženo odločitev občinske uprave, da se uvede moratorij plačila računov za plin in elektriko najrevnejšim družinam do marca 2012.

### Ali jeza zadostuje?

Gibanje Indignadosov, ki se je tako bliskovito razvilo, je torej izredno pisana in razvejana stvarnost, v kateri se prelivajo različna stališča, pogledi, zahteve in generacije. To je morda tudi razlog dejstva, da gibanje nima nekega glavnega voditelja. Odločitve se sprejemajo skupno, na javnih zborovanjih. Širša javnost pa enostavno ne more mimo ogorčenih, saj preko spletnih portalov kakršni so Facebook in Twitter stalno poročajo o svojem delovanju. Na njih se tudi precej odločno zoperstavljajo tistem delu protestnikov, ki misli, da lahko zastavljene cilje doseže s pretepi in izgradili. V nekaterih primerih je namreč prišlo do nasilnih sponpadov s policijo.

Kaj pa o vsem tem dogajanju meni Hessel? Naslov njegove nove knjižice »Angažirajte se!«, ki je izšla marca v Franciji, nas opominja, da jeza in ogorčenost ne zadostujeta. Potrebna sta tudi vsakodnevni trud in angažiranost.

Klop je stopil tudi do dveh mladih, ki sta bila priči rimske manifestacije ogorčenih. Triindvajsetletnik iz Krogelj, ERIK ROSSONE, je zaposen kot delavec v Wartsili. Letos pa se je odločil, da bo izkazal svoje ogorčenje nad današnjim političnim sistemom.

### Kdaj in zakaj si bil v Rimu?

V Rimu sem bil 15. oktobra. Kot prost italijanski državljan sem šel v italijansko prestolnico, da bi skupaj z drugimi 500.000 osebami mirno izkazal svoje ogorčenje nad političnim sistemom v Italiji.

### Kdo so in kaj veš o gibanju ogorčenih?

Gibanje ogorčenih se je rodilo v Španiji. Mislim, da vzdevek »indignados« označuje vsako osebo, ki se brez političnih simbolov mirno in vztrajno upira političnemu sistemu, ki deluje samo v lastno korist, ne pa za pravice državljanov.

### Kako je potekala njihova manifestacija? Kakšno je bilo vzdusje?

Povorka je startala s trga Repubblica in sprva je bilo vzdusje mirno. Ceste so bile polne ljudi, vsi združeni smo demonstrirali proti politikom, ki so priveli državo do današnje krize. Organizatorji so s tovornjakom mirno vodili manifestacijo. Na polovici ul. Cavour pa so se začeli prvi nemiri. Približno 500 oseb se je zbralo na čelu sprevoda. Videti sem goreč avtomobile in zabojnike za smeti, razbitje šipe trgovin in bank. Skupina huliganov je počela vse, kar je hotela, policija pa ni ukrepala. S strani prihlyk leteli kamioni in pasje bombe. Policija je skušala razpršiti razbojnike z divjo vožnjo kamionet, z naskoki in s strelijanjem CS solzivcev (ki so prepovedani celo v vojni). V totalnem kauzu sva s prijateljico prišla do cerkve sv. Ivana, kjer so se medtem nasilneži in policija že spopadali. Policija je spet razpršila brutalnež in začela napadati mirne manifestante. Zanimivo je, da se nasilneži sploh niso skrivali, prav nasprotno, bili so jasno razpoznavni.

### Misliš, da bo delovanje ogorčenih vplivalo na državne odločitve?

Gibanje je še zelo mlado in strinjam se z njegovimi ideali in načinom protesta, ki temelji na mirni obliki demonstriranja. »Indignados« ne želijo pritegniti pozornosti le politikov, ampak predvsem vseh državljanov.

### V Španiji je gibanje imelo učinek, v Italiji pa je zadeva bolj zapletena.

Prepričan sem, da je v slogi moč, in da bomo v vztrajnostjo tudi pri nas dosegli, kar želimo.

### Katere so po tvojem mnenju pozitivne in negativne plati gibanja?

Prepričan sem, da je takšna oblika protesta zelo učinkovita in jo zato pozitivno ocenjujem, negativnih plati pa trenutno ne vidim.

ALEKSANDER BRUSS je 19-letni študent, ki je z odliko dokončal študij na jezikovnem liceju France Prešeren in je bil nato sprejet na rimski prestižni univerzi LUISS Guido Carli.

### Kdaj in zakaj si bil v Rimu?

Sem v Rimu, ker študiram politične vede na univerzi LUISS Guido Carli. Tam imam v najemnu stanovanje z drugimi štirimi študenti.

### Kaj veš o gibanju ogorčenih?

O gibanju ogorčenih vem sicer zelo malo, nastalo je v Španiji in se nato svetovno razširilo. Organizirali so veliko manifestacije kot protest proti nezaposlenosti, bančnemu sistemu in sedanji politiki.

### Kako je potekala njihova manifestacija? Kakšno je bilo vzdusje?

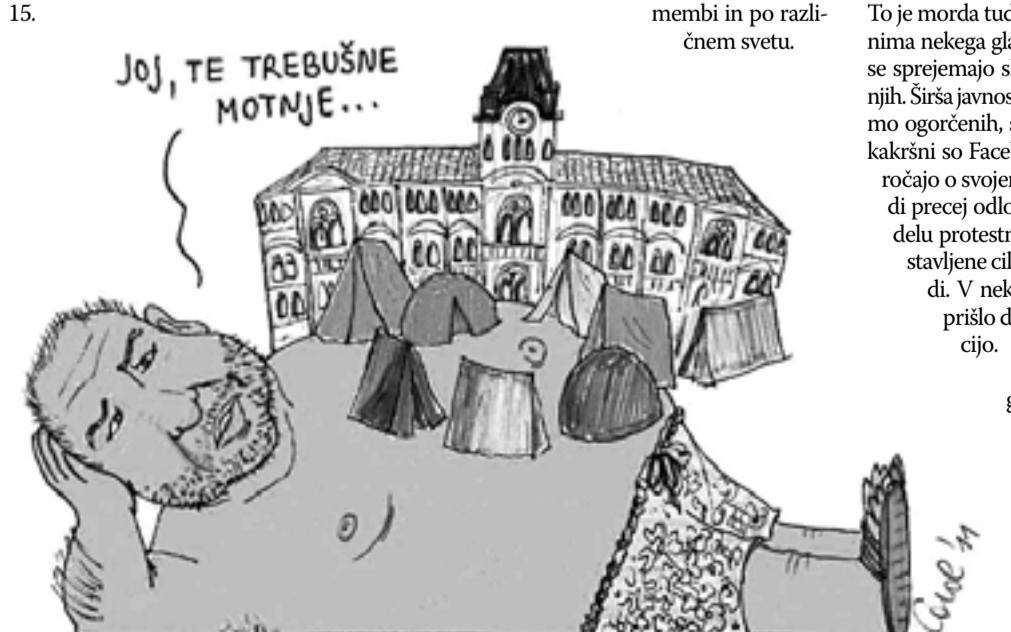
Manifestacije sem sledil le po televiziji, vzdusje se je iz mirovne manifestacije spreobrnilo v napeto predvsem v popoldanskih urah, na Trgu San Giovanni, kjer so tako zvani »Black Blockers« sežgali nekaj avtomobilov in napadli policijski avto. Poškodovali so tudi kar nekaj spomenikov in predvsem državno premoženje.

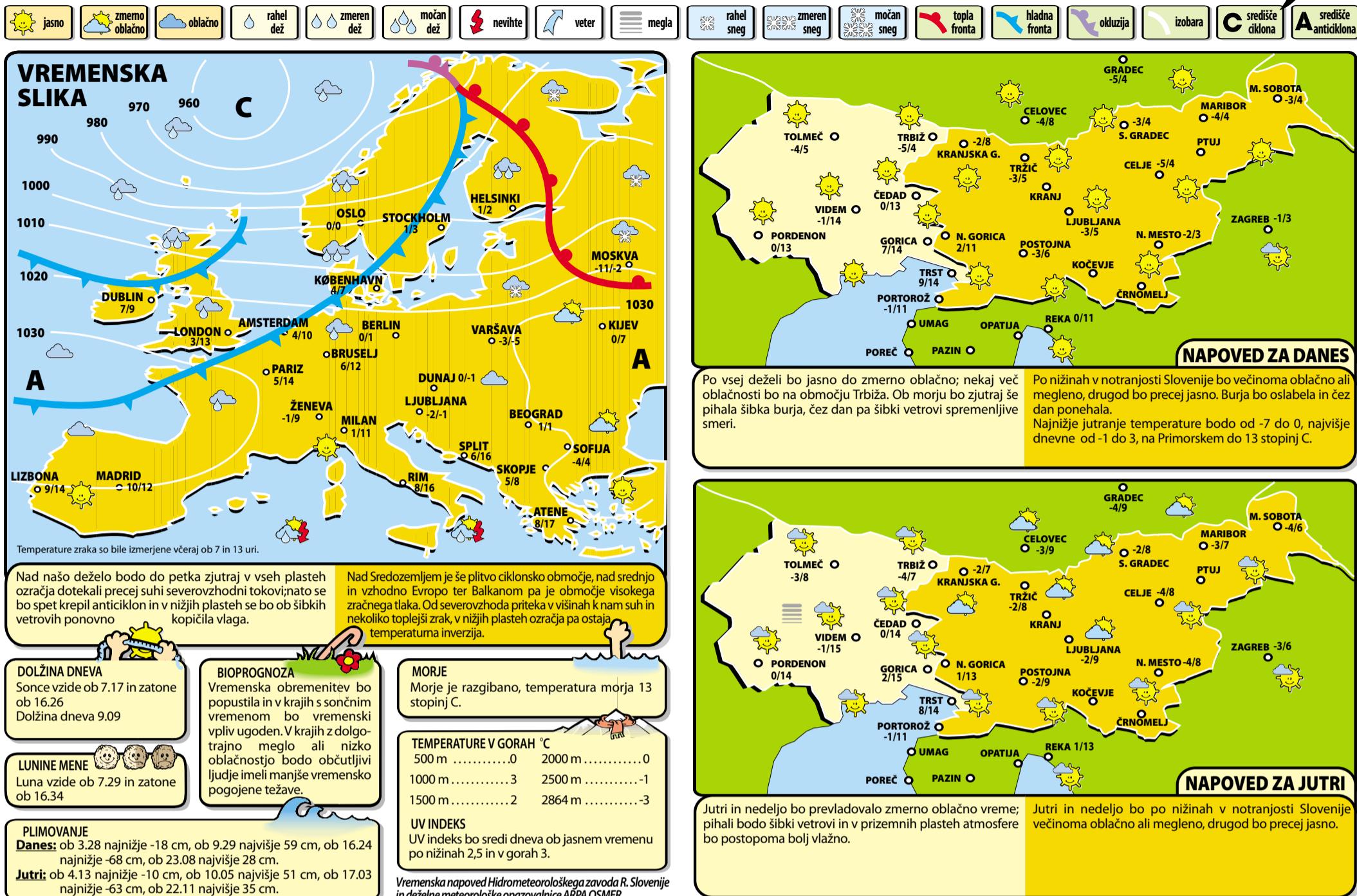
### Misliš, da bo delovanje ogorčenih vplivalo na državne odločitve?

Menim, da je njihovo delovanje koristno, ne samo, ker organizirajo proteste, vendar tudi zato, ker se poslužujejo medijs in social-networks (Facebook, Twitter ipd.). Gibanje pa bi se pridružil samo v primeru mirovne manifestacije. Mislim, da njihovo delovanje ne učinkuje na državne odločitve, vendar spodbuja prebivalstvo v počasno (a ne zato manj uspešno) spremjanje sveta. Vsi smo »ogorčeni« nad sistemom, zelo naporno ga je spremeniti, prepričan pa sem, da se lahko s svobodnim pisanjem in seznanjanjem veliko doseže.

### Katere so po tvojem mnenju pozitivne in negativne plati gibanja?

Pozitivna plati ogorčenih je ta, da se poslužujejo interneta in medijs, da bi seznanili prebivalstvo s tem, kar se dogaja, negativna plati pa ta, da mislij, da se lahko popolnoma spremeni oz. uniči sistem, vendar sistem je sistem. Uničiti ga je nemogoče, ker pač v njem živimo in smo njega sad. Sistem lahko izboljšamo, vendar ne uničimo.





**VESOLJE** - Pogrešali so jo vse od izstrelitve letašnjega 9. novembra

## Evropska vesoljska agencija že drugič vzpostavila stik z izgubljeno rusko sondou

MOSKVA - Evropski vesoljski agenciji (ESA) je včeraj že drugič uspelo vzpostaviti stik s pogrešano rusko sondou, ki je bila namenjena na Marsovo luno Fobos. Kljub temu še vedno ni jasno, ali jim bo uspelo že dva tedna pogrešano sondu rešiti, poroča nemška tiskovna agencija dpa.

Prvi stik s sondou, ki so jo izstrelili 9. novembra in s katero so po nekaj urah izgubili stik, so vzpostavili v torek zvečer z zemeljskimi postajami v avstralskem Perthu.

Vendar pa so podatki, ki so jih dobili, nečitljivi oziroma za-

kodirani, je včeraj sporočila ruska vesoljska agencija Roskosmos in napovedala, da bodo v Perthu skušali znova vzpostaviti stik s sondou.

Rusko obrambno ministrstvo po poročanju ruskih medijev ne izključuje možnosti, da bo 13,5 tone težka in 120 milijonov evrov vredna sonda januarja ali marca prihodnje leto padla na Zemljo.

Gre za eno od najbolj ambicioznih misij v zgodovini raziskovanja Marsa. Predvideno je bilo, da bi sonda pristala na Marsovi lunini Fobos, zbrala vzorce tal in jih leta 2014 prinesla na Zemljo. (STA)



Ruska sonda Phobos-Grunt med pripravami na vzlet  
ANSA

### Relikvija, ki spodbuja plodnost romarjev

MOSKVA - Pred katedralo Kristusa Odrešenika, največjo pravoslavno cerkvijo v ruski prestolnici, se je zbral več kot 200.000 ruskih romarjev, da bi videli čudežno relikvijo - pas Device Marije. Relikvija, ki so jo pripeljali iz Grčije, po pravoslavnem prepričanju med drugim spodbuja plodnost, v moskovski katedrali pa bo razstavljena do nedelje.

Romarji v želji, da bi videli pas Device Marije, čakajo v vrsti od 12 do 15 ur. Najbolj vztrajnih od tega niso odvrnile niti nizke temperature. Živo srebro v Moskvi se je namreč te dni spustilo na 11 stopinj Celzija pod ničlo. (STA)

## VSAK DAN BOGATA PONUDBA IZDELKOV V AKCIJI • OBIŠČITE NAS!

PONUDBE VELJAJO OD 25/11 DO 11/12



Odprtje trgovine  
z zakusko

**OTVORITEV**

DANES, 25. novembra od 14.30 dalje

KRMENKA 173 - DOLINA - TRST (ITALIJA) - 040 820 840



# ODKRIJTE NOVE IDEJE.

**ALI PA SI PODARITE ENO, KI VSEBUJE VSE.**

**OB NAKUPU DARILNE KARTICE, VAM IKEA PODARI NAKUPNI BON V VREDNOSTI**

**10%**



Darilno kartico lahko kupite na blagajni ali na naši spletni strani. Obiščite našo spletno stran in odkrijte še ostale ideje za darila na [www.ikea.it/ideeregalo](http://www.ikea.it/ideeregalo).

**LIVAT**

vaza  
višina 17 cm  
bela

**3,01** /3kosi



**ROTERA**

lanterna za svečo  
višina 21 cm

**5,03** /kos



**HELMER**

komoda  
28x43cm, višina 69cm  
rdeča

**30,24**



**MJÖNÄS**

lanterna s svečo  
višina 18 cm

**6,04** /kos

**HENRIKA**

prevleka za vzglavnik  
50x50 cm  
različne barve

**7,05** /kos



**LIDAN**

komplet dveh  
košev

**8,06**



**KNUBBIG**

namizna svetilka  
bela

**10,07**



**HEDERLIG**

kozarci  
prozorno steklo  
za belo in rdeče vino

**1,50** /kos



**IKEA PS**

ura

**30,24**



12. – 18. decembra 2011

**DIMLJENI LOSOS**

**30%**  
ceneje

~~14,29~~

**9,99**



**SALMO SALAR**

Skorad Ribička Lax  
Morski morskiški in ribički  
skorad 500g

**BLOMSTER**

komplet 3 svečnikov

**15,11**

